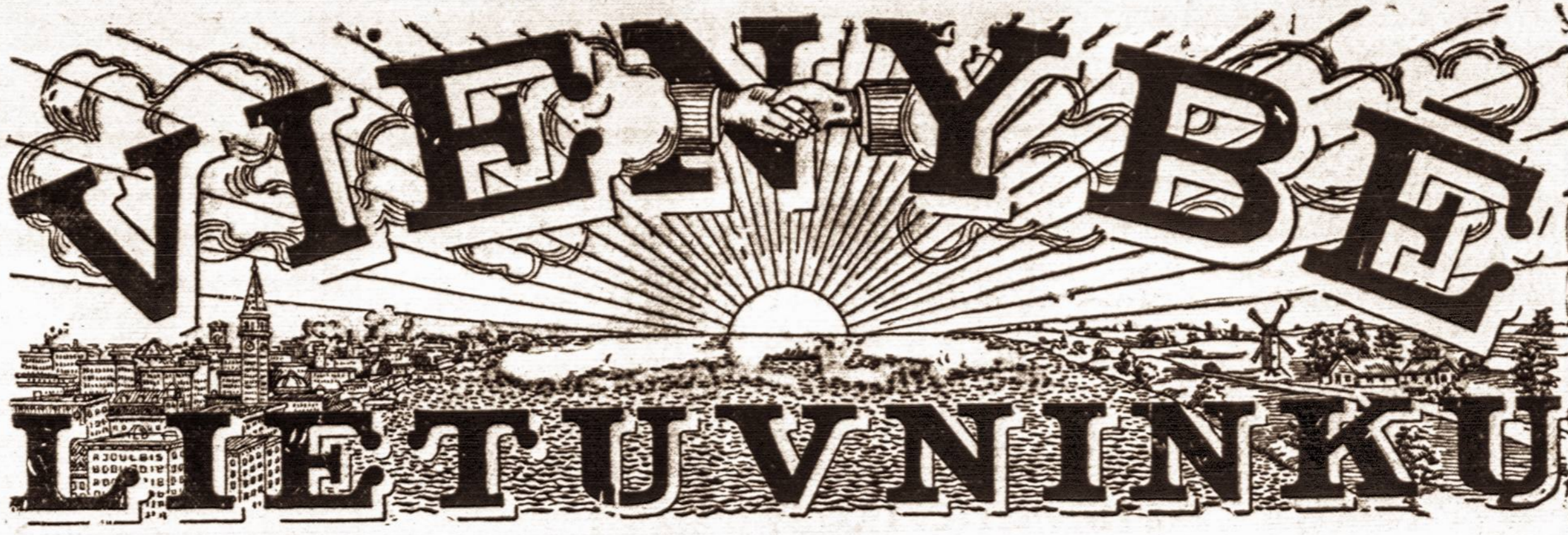

Slavonic Div.

No 16 '17

Insticijtas 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina Sereodomis, Brooklyn, N. Y.
 Metinė prenumerata:
 Suvienytose Valstijose ... \$2.00
 Kanadoje 2.50
 Visose kitose viešpatystėse 3.00
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumerata metams skaitosi nuolatiniame rašyme, ne nuo apskaitos.
 N.Y. Public Library
 476 Fifth Avenue
 J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone, 2427 Greenpoint.

Established 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 THE LITHUANIAN WEEKLY
 Published Wednesdays
 at Brooklyn, New York.
 Yearly Subscription Rates:
 United States \$2.00
 Canada 2.50
 All other countries 3.00
 Advertising rates on application.
 Address:
 J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 46. BROOKLYN, N. Y. LAPKRIČIO (November) 14 d. 1917 M. METAI XXXI
 (Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint.)

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Rusijoje Nauja Revoliucija.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

BOLŠEVIKAI BUVO UŽVALDĘ PETROGRADĄ IR MASKVA, BET KERENSKIS VĖL PAĖMĖ VIRŠŲ.

PETROGRADO GATVĖS — TAI MUSIŲ VIETA.

ITALAI APLEIDO BELLUNO, VIDOR IR ASIAGO.

ANGLAI ARTINASI PRIE JERUZOLIMO.

SLAPTOJI POLICLIJA NEW YORKE ATRADO UŽKAVO TO MAISTO UŽ 75 MILIJONUS DOLARIŲ.

Lietuvių Diena Bazare — 30 lapkričio. — Reikalinga daugiau daiktų.

ANGLAI PRADEJO JUDETI PALESTINOJ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Londonas. — Pasidėkavojant šaltesniam oram, anglai Palestinoje apreiškė naują gyvumą pradėdami užpuolimą ant turkų. Lig šiol jie pasistūmė ant 30 mylių fronto, paėmė svarbius miestus Beeršebą ir Gazą ir keletą smulkesnių. Gaza randasi 50 mylių į pietvakarius nuo Jeruzolimo. Tokiu būdu anglai pasistūmė priekyn 9 mylias nuo senųjų pozicijų.

kratinės taikos užvėrimą kariaujančiams.

2. — Tuč-tuojinis perdavimas didelių dvarų ukinkams.

3. — Perdavimas visos valdžios į D. ir K. Tarybų rankas.

4. — Grynsirdus greitas Inkuriamojo Seimo susaukimas.

LAIKINISIS PARLAMENTAS PALEISTAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Petrogradas. — Bolševikai užvaldę Petrogradą paleido laikinąjį parlamentą. Vietoj jo. Visos Rusijos D. ir K. Tarybų kongresas atidarė savo posėdžius ir išleido į D. ir K. bei Ukinkų delegatus tris proklamacijas.

Pirmojoje išdėstoma, kad visa valdžia pereina į viršminėtų delegatų rankas. Podėl kviečiama neklausyti buvusios valdžios komisarų. Beto prašoma paliusuoti visus areštuotus kaltinamus prigulėjime žemdirbių komitetuose.

Antrojoje išdėstoma, kad mirties pabauda kariumenėj panaikinama. Taip pat daleidžiama laisva politinė propaganda tarpe kareivių. Kviečiama paliusuoti visus areštuotuosius politikinius kaltininkus.

Trečiojoje sakoma, kad ministrai Konovalovas, Kiškinas, Terščenko, Nikitinas revoliucijinio komiteto areštuoti, Kerenskis pabėgęs, bet kiekvienam kariškiui, prisakoma jį areštuoti ir gražinti Petrogradan. Kas susidės su Kerenskiu, bus kaltinamas šalies išdavystėj.

sė nuskirti karaliaus. Buto atstovai tarnauja 5 metus, senato — ir pacifistinei propagandai, kurią jie uoliai skleidė tarpe italų kareivių.

Oficialis Lenkijos tikėjimas — katalikų.

Tai vėl vienas faktas kaip nuolankiai socializmas tarnauja kazeriui prieš demokratiją.

SOCIALISTAI KALTĖ ITALIJOS NEPASISEKIMUOSE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Londonas. — Gen. Maurice, žinomas anglų karinis kritikas sakko, kad perdidelis baimijimas apie italų nepasisekimus yra be pamato. Neteisybė, buk 300 tukstančių vokiečių po vadovyste Maekenseno užia Italijon. Gen. Cadorna žinojo ir apie užpuolimą, ir apie vietą užpuolimo, ir perspėjo savo kareivius. Vokiečiams pasisekė prasilažti pro italus pasidėkavojant socialistinei ir pacifistinei propagandai, kurią jie uoliai skleidė tarpe italų kareivių.

KERENSKIS, SAKOMĄ, MASKVOJ ISTEIGS VALDŽIA.

Washingtonas. — Cionai manoma, kad Kerenskis bėgs Maskvon ir ten stengsis su pagalba konservatų ir kazokų įsteigti savo valdžią. Jei galės tai jis susijungs su Kornilovu, kuris visgi gana populiaris tarpe kareivinės ir kazokų.

Kiti žymūs žmonės spėlioja, kad Rusija nepadėsianti ginklų, kol Vokietijoje vyraus militarizmas. Jei bolševikai užvertų tai-

Iš karės lauko

VOKIEČIAI PERĖJO TAGLIAMENTO UPĘ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Roma. — Kadangi Tagliamento upė žemas vanduo tai italai geroj tvarkoj atsitraukė nuo tos upės. Dabar jie ginsis ant upės Livenza, kuri randasi 12 mylių toliau. Vokiečiai skelbia, kad bevydami italus, paėmė keletą tukstančių imtinių.

Anot Washingtono, gen. Cadorna neilgai ginsis ant Livenza upės, kadangi ji perdaug vingiuota. Stipriausią atspirtį jis duosias ant upės Piava krantu. Tenai dabar iš Francuzijos dieną-naktį vežama amunicija-patranksi ir kitas karės reikmenas. Vokiečiai varu varosi kuogreičiausiai pasiekti Piavą, idant ją atradus neprirengtą apgynimui. Manoma, kad vokiečių tikslu yra užgriebti Veneciją, Milaną, Mantua ir kitus svarbius pramonijos punktus ir tuo budu nusilpninti Italiją, kaip Rusiją.

italų orlaiviai, kurie be atydos bombuoja priešo tiltus, kareivius, abazus ir tt.

PIRMAS MUŠIS SU VOKIEČIAIS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

S. V. Kariumenė Francuzijoje. — Buryš vokiečių kareivių užpuolė amerikiečių patrolį ir jį apsupęs po smarkaus rankinio mušio apveikė. Amerikiečių žuvo: trys užmušti, penki sužeisti, vienas seržantas ir dešimts kareivių paimti nelaisvėn. Kiek vokiečiai neteko žmonių nežinia, kadangi jie nusinėšė su savim kaip savo užmuštuosius taip sužeistuosius.

Tame pirmajame mušyje amerikiečiai pasirodė vertais garbės. Jie drąsiai mušėsi prieš didesnę priešo spēką ir pasidavė prieš skaičių.

S. V. PATROLĖS LAIVAS NUSKANDINTAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Washingtonas. — Patrolis laivas Alcedo tapo torpeduotas ir į 14 minutų nuskendo. Žuvo vienas oficerias ir 20 jureivių. Išviso ingulos jie turėjo septynis oficerus ir 85 jureivius. Tai pirma auka S. V. laivyno šioje karėje. Teisybė, naikintuvas Cassin, kiek anksčiau buvo torpeduotas, bet jis laimingai pasiekė uostą.

Taip pat tapo torpeduotas garlaivis Rochester, kuris atsizymėjo, kuomet nebudamas narlaivių grasmės pirmas laimingai perplaukė Atlantiką. Nuo jo žuvo 4 jureiviai, o apie 14 kitų nėra žinios.

Iš Visur

NAUJA REVOLIUCIJA RUSIJOJE.

Petrogradas. — Senai bolševikai jaja grąsino, o dabar grąsmė ir išpildė. Petrogrado kareiviams padedant, Leniniui ir Trotskiui vadovaujant, jie užgriebė pačią, telegrafą ir kitas valdmes įstaigas veik be jokio pasipriešinimo. Tik Žieminį palocių narsiai gynė Moterų batalijonas, bet ir jis pasidavė. Kerenskis pabėgo, kaip spėjama, Maskvon. Jį prisakyta areštuoti. Kiti ministrai jau kalėjime. Visų Rusijos D. ir K. delegatų kongresas pritarė šiai revoliucijai. Tokiu budu Rusiją dabar valdo Karinis Revoliucijinis Komitetas.

Jis išleido proklamaciją, kurioje išdėsto savo tikslus, butent:

1. — Pasiulymas greitą demo-

LENKIJAI KONSTITUCIJA JAU PATIEKTA.

Berlinas. — Busiančiai Lenkijos karalystei prof. Cychowski jau parašė konstituciją, kurią Valstijos Taryba ir patvirtino. Svarbiausi jos punktai šie:

Lenkija yra neprigulminga konstitucijinė monarchija, kurios karalius taps seimo išrinktas. Seimas prižiūrės dinastijos dalykus k. t. įpėdininkystę, karaliaus apšvedimą ir tt. Karalius turi buti katalikų tikėjimo, ir visados turi gyventi šalies ribose. Jei jis apšvestų be seimo pavilijimo tai pražudytų karuną.

Parlamentas susidės iš dviejų butų: atstovų ir senato. Atstovų Butan, slaptu ir tiesioginiu balsavimu kiekvieni 60 tukstančių gyventojų gali pasiūsti po vieną astovą. Senatan pusė atstovų bus žmonių renkami, kita pu-

SVARBUS PRANEŠIMAS „Vienybės Lietuvninku“ KALEDINIS NUMERIS.

Jis jau rengiamas spaudon. *Kalėdiniame* numeryje tilps visų mūsų geresniųjų rašytojų, kaip Amerikos, taip ir Europos raštai. Tilps labai gražūs paveikslai. *Kalėdinis „Vienybės Lietuvninku“* numeris butinai turėtų rasti pas kiekvieną lietuvių ir kiekvienoje lietuvių grintelėje.

Siuomi *pranešimu* atsikreipiame į visus mūsų skaitytojus, agentus ir šiaip geros valios prietelius, kad pasiskubintumėte iškalno su užsakymais kiek *Kalėdinio N* prisiūsti del praplatinimo. Šį metų *Kalėdinį N* išleisime dikėiai didesnį. Mes pranešame iškalno užtai, kad pereituosius kelis metus *Kalėdinio* numerio buvo dideli reikalavimai ir mes negalėjome jų išpildyti.

Taipgi atsikreipiame į lietuvius vertelgas biznieriūs, kad *Kalėdiniame* numeryje yra geriausia proga plačiai išsigarsinti. *Kalėdinį* numerį nutarėme padaryti kuoprieinausia kaina. Norintys pasigarsinti *Kalėdinin „V. L.“* Nr. greitai, nieko nelaukiant, kreipkitės laišku apie kainas.

Prekė *KALĖDINIO „Vien. Liet.“* numerio bus 5c. Pasiskubinkite su užsakymais.

SU PAGARBA,

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADM.
 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

ką, tai kiltų vidujinė karė. Londone taipgi bujoja viltis link Rusijos.

NERAMUMAI BRAZILIJOSJE.

Santa Anna do Livramento. — Šiame uoste ištiko vienas po kito trys streikai dikčiai sutrukdę maisto išvežimą Europon. Priežastis tų streikų, anot miesto valdininkų, yra vokiečių propaganda, kuri nori pakelti Brazilijos revoliuciją. Po visą šią tirstai vokiečiais apgyventą šalį, valdžia užlaiko stiprius kariūmenės būrius.

Beto Brazilija su nuožvalga žiūri kaip Argentina tame pakraštyje mobilizuojasi. Nors pastaroji tvirtina, kad ji susaukia kareivius bijodama Brazilijos vokiečių sukilimo, bet Brazilija tam netiki. Ji mano Argentina nori išlyginti savo ribas jos kaštu.

Taipat pranešama, kad Brazilijoje apsiereškė gana smarkūs monarchistų judėjimas.

ROMOJ KARĖS KONFERENCIJA.

True translation filed with the Post master of Brooklyn on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.“)

Roma. — Čionai suvažiavo Anglijos premjeras Lloyd George, Francuzijos Paul Painleve ir daugybė kitų augstai stovintųjų kaip civilių, taip karinių valdininkų karės konferencijon. Svarbiausiu dalyku apsvartymui yra padarymas vieno visiem sąjungiečiams karės štabo, kuris vestų karę nuo Šiaurinių lig Adriatikos jurių, t. y. ant Francuzijos, Anglijos, Belgijos ir Italijos frontų. Sudarymas tokio štabo ir vieno karinio fronto vakaruose būtų didžia paspirtimi pergalei.

RUSAI PRIPAZĪSTA SUOMIJĄ RESPUBLIKĄ.

Petrogradas. — Laiknaja valdžia paskelbė savo planus kas link Suomijos valdžios. Tų pla-

nų tikslu yra užmegsti tarp Suomijos ir Rusijos draugiškumo ryšius. Suomija pasiliksianti prikergtą prie Rusijos, bet turės savo valdžią ir įstatymdavystės įstaigas. Ji bus paskelbta respublika ir pildomąją galę turės prezidentas išrinktas žmonių balsais. Rusija tik keravys ir tvarkys Suomijos išlaikinės politikos reikalus.

Kyla Lenkija, kyla Suomija, bet ar kyla Lietuva iš griuvusių?

SU DŽIAUGSMU PATIKTŲ CHINUS KAREIVIUS.

Paryžius. — Čionykštis Chinų pasiuntinys telegrafavo savo valdžiai Pekinan, kad francuzų valdininkai su džiaugsmu patiktų chinus kareivius Francuzijos žemėje. Jie taippat maloniai ir karštai juos priimtų, kaip kad priėmė amerikiečius.

Chinų pasiuntiniai sąjungiečių šalyse gavo prisakymus patyrinėti kaip atsineštų tos šalįs jei chinai pasipstų kareivių Francuzijon.

NEPRISTATĖ DARBININKŲ UŽDĖJO BAUDĄ.

Londonas. — Vokiečių valdžia Belgijoje uždėjo 10 milijonų frankų baudos ant Rytinių Flandrų. Priežastis — nepristatymas 40 tukstančių belgų darbininkų 1 d. lapkričio.

Vokiečiai „tebekulturoja“ belgus po senovei.

PADEKAVONĖS DIENA ANGLIJOS IMPERLIJOJ.

Londonas. — Karalius parašė laišką į savo žmones kviesdamas juos pasvesti 6 d. sausio maldai ir dėkonei Angščiausiajam. Ap-art kit-ko, jis sako:

„Pasaulinė kova už teisybę ir laisvę įžengia paskutinį ir ytin kosunkian stovin. Priešas stengiasi nieko nebojančiu užpuolimu ir slaptom suktybėm padaryti am-žinom visas jau papildytas ne-teisybes ir nori užtvėnkinti laisvę pažangos atbangą. Mes turim iš-

pildyti tą užduotį, kuriai tris me-tai atgal pasišventėm.

Todel tokiaime laike aš kreipi-uosi į jus atidėti vieną dieną maldai, idant mes ingautume sveiką permatymą ir spēką taip reikalingus pergalei mūsų sie-kio.“

Iš Amerikos

S. V. -- JAPONIJOS SUTARTIS

True translation filed with the Post master of Brooklyn on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.“)

Washingtonas. — Tarpe S. V. ir Japonijos tapo sudaryta sutar-tis, kurioje ši šalis pripažįsta specialius Japonijos reikalus Chi-nuose, ir kurioj abi šios šalįs pris-izada užlaikyti pradą „atvirų durų“ toje šalyje.

Bet, anot diplomatų, svarbiau-siu dalyku išplaukiančiu iš pa-sitarimų kaslink sutarties, yra Japonijos prižadats veikliau da-lyvauti karėje. Tas reikštų, kad ji duos laivus, o gal but, jei są-jungiečiai pritaras, pasiųs ir savo kareivių vakarinin frontan.

Beto ši sutartis panaikina daug nesmagumų ir kivirčių tarp šių dvejų šalįų, kas ytin svarbu užlaikymui taikos.

BALSAVIMAI SUV. VALST.

Kaip žinoma, nesena atsibu-vo po veikas visas valstijas rinki-mai miesto valdininkų, atstovų į įstatymdavystės butus ir tt. Beto kai kuriose valstijose buvo svar-būs atskiri klausimai balsavi-mais risti, kaip tai moterims bal-sų davimas, uždraudimas parda-vinėti svaigalus ir tt.

Sufragizmas laimėjo New Yor-ko valstijoje, bet užtai žlugo Os-unkian valstijoje, kuri buvo atsižy-mėjusi socializmo bujojimu. Abel-nai imant socialistai, išskyrus New Yorko miestą, kame jų bal-davimas užango ant 400 nuosimčių, nelaimėjo. Chicagoj, Syracuse,

Daytone, Akron, Schenectady ir daugelyje kitų miestų socialistai buvo visai sumušti. Labiausia juokingas atsitikimas Schenecta-dy, kame socialistai valdė veik visą miestą. Dabar gi respubli-konai pilnai užviešpatavo.

New Meksiko valstija įvedė prohibiciją; Ohio kol kas neži-nia, bet „šlapieji“ ikišiol turi viršų.

LAISVĖS PASKOLA PILNAI NUSISEKĖ.

Washingtonas. — Išdo sekre-torius paskelbė, kad bondų iš-pirkta už suvirš 4 su puse bili-jonų dolarių, arba 54 nuosimčiais daugiau negu buvo reikalauta. Todel pusė pertekliaus, t. y. 27 nuosimčius, valdžia atiduos at-gal užsirašiusiems. Labiausiai tiem, kurie skolino dideles su-mas. Visi skolinę po \$50 ir po \$100 gaus bondų. Tokiu budu Antroji Laisvės Paskola pilnai nusisekė. Esą skolintojų 9 su pu-se milijonų. Daugiausiai bondų pirkto Du Pont parako komp-butent už 50 milijonų dolarių. Bet valdžia priims nuo jų tik 20 milijonų.

Pirmąją Paskolą paėmė 4 mili-jonai žmonių sumoje virš 3 bili-jonų dolarių, arba 50 nuosimčių daugiau. Taigi Antraja nusisekė geriau negu Pirmoji, kadangi daugiau žmonių rėmė valdžią.

Išdo sekretorius užreiškė, kad gandai buk sausio mėnesyje bus paskelbta nauja paskola yra ne-teisingi.

SUFRAKISTĖS KOVOJA TOLIAU.

Washingtonas. — Apsidžiaugę pergale New Yorko valstijoje, su-fragistės dabar iškėlė obalsį „su-fragizmas visai šalei.“ Delei to jos spiria prezidentą įnešti tam tikrą pataisymą konstitucijon ir pikietuoja Baltąjį Namą, lyg tas nebus išpildyta. Sakoma, kad daugybė moterų atvažiuoja Wa-shingtonan su tikslu pradėti

ypač stiprų pikietavimą nuo 10 d. lapkr.

Dvi areštuotos sufragistės pa-skelbė bado streiką, t. y. neprisi-ma burnon jokio valgio delto, kad esą kitas areštuotasis peni-vien sudytu „porku“ su kopus-tais. Bet kalėjimo valdžia palau-kus 78 valandas varu ėmė penėti streikuojančias.

PADEKAVONĖS DIENA S. V.

Washingtonas. — Prezidentas Wilsonas proklamacijoj atsišau-kė į visus S. V. piliečius kvies-damas juos pamesti savo kasdie-ninius darbus 29 d. lapkričio ir atsiduoti maldai ir dėkojimui Dievui. Jis trokšta, kad tą dieną kiekvienas pajautų naują ir pra-kilnią tautinę dvasią, kad kiek-vienas sau prisistatytų reikalin-gu sveikos ekonomijos namuo-se. „Lai tą dieną, jis sako, mes pajuntam mūsų pareigą apginti ne tik savo šalį, bet teises kiek-vieno laisvo žmogaus visame pa-saulyje.“

EKSPLOZIJĄ PARAKO DIRBTUVĖJE.

Tunnelton, Penn. — Du žmo-nės tapo užmušti, o penki sun-kiai sužeisti, McAbee Parako dirbtuvėje. Sužeistieji, sakoma, neišgyvensią. Eksplozija įvyko per neatsargumą. Vienas darbi-ninkas nešęs geležinę triubą ir ją nejuociomis paleido iš rankų ant dinamito kruvos. Kruva, ži-noma plyšo.

New Kessingtone taipgi ištiko eksplozija ir gaisras Aluminum kompanijos dirbtuvėje, kurioje išdirbama tekanti ugnis vienam iš sąjungininkų. Žuvo: penki užmušti, du be žinios, 47 sužeista. Nuostoliai siekia į 300 tukstan-čių dolarių. Priežastis gaisro, spē-jama, paeina nuo vokiečių agen-tų.

Darbininkų Reikalai

NUOVARGIS IR NELAIMINGI ATSTITIKIMAI.

True translation filed with the Post master of Brooklyn on November 14, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.“)

(Išleido Komitetas, besirūpinąs reikalais Moterų pramonėje.)

Salies gynimo taryba.)

Kalbėti apie gelbėjimą gyvas-ties šiuo nepaprastu laiku, kuomet kasdien aukaujama milijonai gyvasčių, yra labai išmintin-ga ir žmoniška. Šiandien tautos galvoja, kaip sulaukyti nuo pra-žūties, kiekvieną asmenį, kuris turi rankas ir protą tinkamus pil-dymui reikalingo pasauliui dar-bo. Atėjo laikas pripažinimui akių ir rankų vertės. Darbiniko turtas yra jojo dešinėji ranka. — Net vienintelio piršto prara-dimas mažina jojo darbo pa-dėjimas. Moters, kurios turi užsi-ėmimą fabrikuose, yra taipgi ir darbininkės namuose — o neteki-mas kairės ar dešinės rankos, ar pirštų atima iš jų galimybę atlinkinėti pastarąjį darbą. Vie-nas užgavimas, aplaikytas nelai-mingam atsitikimui ištikus dirbtuvėje, yra atjauniamas paskui visą gyvenimą. Ir mes esame įsi-tikine, kad šitokie priepuoliai ant daugelio darbininkų šeimynų gula sunkia našta užlaikyme pa-liegėlių visą jų amžį.

Ryšis tarp nuovargio ir nelaimingų atsitikimų yra labai ar-timas, bet į jį neatkreipė dar-rimtos domos nei valdžia nei žmo-nės.

Vėliausioji vokiečių statistika — o mes žinome, kad jokia kita šalis rupepingumu šioje srytyje

negali susilyginti su jaja — tą patvirtina, — anot jų didžiausias nelaimingų atsitikimų skaitlius buna apie ketvirtą ar penktą va-landą ryte. Mūsų pačių šalis, Francija, Belgija, Italija, ištyri-nėjusios bėgiu pastarųjų ketve-rių metų virš 5.000 nelaimingų atsitikimų, turėjusių vietą gelž-kielių dirbtuvėse, taip jau parodė, kad priepuolių valandos yra valandos vėlyvame ryte ir pava-karyje. Nėra reikalo leisties to-liau, kad parodžius, jog nuovar-gis dažnai buna tiesiogine nelai-mingų atsitikimų priežastimi.

Mes negalime leisties taipgi ar-ginėti psichologinės to apsierei-kimo priežastis, bet mes turime prirodymų, jog priepuoliai dirbtuvėse ne visi pasitaiko vien del-to, kad mašina buvo negerai ap-saugota, ar del samdytojo ne-rangumo ir nepaisymo. Du treč-daliu visų priepuolių pasitaiko delei grynai žmoniškų ypatybių, butent nuovargio, nualsinimo minties ir kuno, delei to, kad muskulai netenka jausumo nuo begalinio, vienodo atkartojimo to paties darbo.

Neatsargumas dažnai paeina iš begalinio atkartojimo vienų vie-nintelio dalyko — „bevalgydinant“ popierą mašinon lankstan-čią laikraščius, vieną, du, tris keturias, dešimt tukstančių kopij-ų, bevarant suvamą mašiną šim-tus yardų paltakių, kolai akis pavargsta daboti mirgančios ad-atos šokinėjimą, augštyn ir žem-yn. Pavargisio siuvėjo ar siu-vėjos akis nebeįstengia daboti ir pirštas paslysta po adata. Ran-ka lieka sužeista. Mes visi žino-me, kad mes nustojame kontro-liavę savo muskulus, kuomet mu-sų mintis pavargsta. Mes daro-mės neatsargūs, kuomet atlieka-me vieną ir tą patį dalyką per ilgą laiką. Mes atsidedame ant savo pripratimo ir užmirštame daboties. Kame tik mes matome dalinį darbą ir specializaciją, tai mes randame nuobodų vienodu-mą ir nuovargį ir dažnius nelai-mingus atsitikimus — kaip menkesnius, taip sunkesnius.

Mes buvom perdaug linkę ma-nyti, kad priepuoliai darbe atsi-tinka delto, kad mašinos neapsau-gotos, delei netikusio dirbtuvės oro kaip, pavyzdžiui, perdidelio karščio, drėgnumo, šalčio. Bet mes dabar patyrėme iš studiavi-mų, padarytų visose pramoningo-se šalyse, kad žmogaus kunas, jo-jo mintis — jojo nervų centras, jojo jausmai, visi turi ryšius su priepuoliais, išrinkančiais dirbtuvėse. Degantis reikalas Angli-joj padidinti darbo našumą ka-rės reikalavimams pusėtinai nu-švietė šiuos klausimus. Anglijos amunicijos ministerijos raportas apie amunicijos darbininkų svei-ka tą šios karės metu rodo, kad leidimas darbininkams kurį laiką pasilsėti rytmetyje; o taipgi apie pusdienį — kaip tik tą laiką, kuo met daugiausia nelaimių atstint-ka — padarė gerą intekmę, kaip į darbininkų sveikatą, taip į jo darbo našumą. Suteikimas vos ke-letu valandėlių pasilsio darbinin-kams, užimtiems monotonišku darbu, parodo sumąžėjimą nelai-mingų atsitikimų.

Šis kritikinis laikas reikalauja, kaip iš samdytojo taip iš darbi-ninko, įieškoti budų paluosuoti dalinį darbą (nuo štukų) atlie-kančius darbininkus iš to nepa-prasto intempimo. Tegul darbi-ninkai neatleidžiamai reikalauja penkių ar dešimties minučių pa-silsio ir mes esame įsitikine, kad jų darbo vaisiai bus geresni, kad nelaimingų atsitikimų skaitlius sumažės, ir nakties darbo kenks-mingumas nervams bus menkes-nis.

FELJETONAS

UŽ IDEJĄ.

Neramu. Karė nevienam sugadino gyvenimo planus ir pasuko juos kiton pusėn. Daugelis idealistų atsisakė nuo savo persitikrinimų ir nuplaukė aplinkybių bangos nešami. Tik vienas Jackus Kuberdzėlis drūčiai laikėsi savų persitikrinimų. Žino-ma, tiktai kalbėdamas su vienminčiais draugais. Tė-čiaus tikrenybėje, niekad nē ra parėmęs „savų“ persiti-krinimų.

Kuomet Dėdė Samas pas-kelbė Kaizerio militariz-mui karė, ir sykiu sumanė atsisaukti į piliečius su Lai-svės Paskolos bondais, kad tuomi duoti progą pilie-čiams ir svetimšaliams daly-vauti pinigais šios karės sukuryje. O vėliaus, žinoma, įvykdinti karunuocių šaly-se demokratijos principus. Taigi kas gyvas visa širdimi mylintis Ameriką, ėmė rem-ti valdžios sumanymus, t. y. pirkti Laisvės Paskolos bondusus.

Tuli šios šalies žmonės ne galėdami įnešti reikalaujam-os sumos iš karto manė, kad jiems prisieis nušalyj palikti. Bet, lyg tyčia dirb-tuvių savininkai pasisiulė darbininkams pagalbom: va-dinasi mokėti dalimis kas savaitę, sulyg išgalės, iki su-

mokės penkias-dešimtis, šim-tą ar daugiau.

Vieną gražų rytą, apie pa-baigą devintos Henriaus dirbtuvėje užvaizda vaikš-čiojo su pluošta popieros rankoje užrašinėdamas var-dus ir pravardes norinčių Laisvės Paskolos bondų. Priėjo eilė ir Jackaus. Už-vaizda su ranka pokštėlėjo Jackaus petin ir tarė:

— Na, pons Jackau, už kiek užrašyti?

— Ko? — piktai atsiliepė Jackus.

— Laisvės Paskolos bond-ų. — paaiškino Užveizda.

— Jackaus kakta susiraukė yt devynios pėtnyčios, akis sužibo yt liuto. Rankos lai-kančios gelažgalį ėmė dre-ubėti ir lyg iš pukstančio gar-vežio išsiveržė balsas „Neim-sin.“

Užveizda pažvelgė Jackui akysna ir ėmė aiškinti.

— Jūs esate piliečiais šios šalies ir liuosu noru prisie-ikėte Amerikai ištikimybę: reiskia jus pasižadėjote ginti šios šalies garbę, kad ir gyvastis užtai reikėtų paau-kauti. Tečiaus kaip matyti, jums Amerikos gerbuvis ir garbė mažai apeina. Tat-gi jaučiant jusų neprielanku-mą Amerikos valdžiai, nie-dienasi mokėti dalimis kas kaip tik „Šalin iš darbo!“

Ir tą taręs užveizda, nuėjo sau.

Šitokis užveizdos užreiški-mas, tiek invarė Jackui bai-mės, kad vargšui net kin-gos ėmė drebėti ir nei just, nepajuto kaip atsirėmė prie sienos ir paskendo mintyse.

Kur dabar dėsinuos jei pa-leis iš darbo? „Šalin iš dar-bo!“ Skaudūs tai žodžiai. Na ir manyk ką gero, prie-to bjauraus surėdymo. Jei neremipečiais kapitalizmo, tai laukan! Badauk! Veržk-diržą iki paskutiniai skylu-tei, kad pilvas neiškristų. Ne! Geriaus badauti, negu savų idėjų atsižadėti. Taip visi mokslinčiai tvirtina, kad žmonės veidmainiaujan-tis mažos vertės. Kitaip ir negali buti. Aš juk neveid-mainys! Mano principai nesulaužomi!

Ir vieni dievai žino, kada Jackus butų nustojes sva-joti, jei ne jo draugas Tada-s, kuris tuo tarpu neto-lik stovėdamas matė ir paga-liaus jį prakalbino.

— Kas tau yra, Jackau?

— Ar nežinai.

— Biskutį jaučiu — pri-jausdamas Jackaus nelai-mei tarė Tadas.

— Matai, drauge, už idėją netenku darbo — didžiavosi Jackus.

Tadas žvilgtėrėjo Jackan ir ėmė pasakoti:

— Vistiek Jackau, kaip ten nei butų, su toms idė-joms, bet velnias, kuomet netenki darbo ir badas ima

žiurėti akysna. Neteksi čia darbo, rasi nepavyks greitai gauti kitą. Ką darysi? Nors Jackuti, mudu ir vienokių pažiūrų, tečiaus aš su idė-joms labai atsargus. Na, tik pažiūrėk blaiviomis akimis į mūsų idėjos draugus, o pa-matysi, kad jie vienaip škel-bia, o kitaip daro. Kuomet jiems niekas nieko nesako, tai jie dideli idėjų ramščiai. Bet kuomet valdžia juos pir-štu pagrąso, tai mūsų va-dai su visoms idėjomis su-lenda ožio ragan. Ar ne Jac-kau?

— Tai sulyg jusų, reikia taikinties prie aplinkybių, — pastebėjo Jackus.

— Visuomet, — patvirtino Tadas.

Jackui akis nušvito. Bado šmėkla povaliai nyko iš Jackaus galvos. Išsitiesė ta-rytum kareivis prieš viršini-ninką ir pasileido bėgti už-veizdos raštines link.

Užveizda pastebėjęs Jac-kų raštines tarpduryje pa-klausė:

— Pinigų?

— Ne, „mister“, perkei-čiau nuomonę — imu bond-

— Už kiek?

— Už šimtą dolarių.

— Gerai, „Go to work.“

Ir Jackus nudulino prie savo darbo, paminęs po ko-jų savo idealus. O, tečiaus mūsų Jackai giriasi, kad jie brangina savus įsitikinimus ir už juos kovoja. Bet...
M. R. T.—da.

Mums reikalinga turėti omenyje šiuos persgerėjimus, ypatin- gai tuomet, kuomet užeis laikas šauksmų dirbti viršlaikį ir išdirbti kareiki reikalingus dalykus in- temptu smarkumu. Bet neprotin- gas bus tas patriotizmas, kuris mėgins varyti žmogaus „mašine- rią“ virš josios pajėgos. Darbo našumas didžiumoj priklauso nuo žmogaus spėkos, jojo nervų išlai- kymo. O tą galima atsiekti dar- bininkui laiks nuo laiko pasisil- siančio nuo vienodo, nuobodaus „štukų“ darbo.

TINGINIAI BUS SUIMTI IR PRISTATYTI DARBAN.

New Orleans. — Majoras pri- sakė, kad visi tinginiai ir be darbo vaikštą būtų tuojuos areš- tuoti ir iš miesto nusiųsti cuk- raus plantacijose, kur apsiereškė- stoka darbininkų. Taip pat bus paleisti iš kalinių ir kalabazų smulkūs prasikaltėliai, kurie tik išreikš norą dirbti. Cukraus plan- tatoriai prašo net, kad barberiai, čebatų valytojai ir tolygus amat- ninkai būtų sumažinti kiek gali- ma ir perteklius pasiūstas cukru nuo laukų nuimti.

GELŽKELIO DARBININKAI REIKALAUJA DAUGIAU ALGOS.

Chicago, Ill. — Valdininkai gelžkelininkų unijų nutarė parei- kalauti nuo kompanijų algų pa- kėlimo, lig 25 nuosimėčio.

Iš Lietuvos

(Iš „Santaros“)

Man teko kalbėtis su dviem ru- sų kareiviais pabėgusiais iš vo- kiekčių nelaisvės ir atvykusiais į musų N korpusą 20/VII. Vienas jų pakliuvęs nelaisvėn dar — 15- tais metais, kitas gė vėliau. Jie- du daug mačiusiu ir prityrusiu. Išvaizda nekokia — nusilpę, išba- lę. Bet tai, sako, nieko — pasita- sėva po Lietuvą besislapydamu, gi Vokietijoje visai būvę nuleipu- siu. Štai ką jiedu papasakojo.

Ilgai dirbova laukų darbą pas vieną vokiečių — fermerį, ties Klaipėda. Būitis sunki: keldavo dirbti saulei tekant — dirbti rei- kėjo be poilsio lig gilios sute- mos. Elgimasis blogas — vokiečiai nelaisvius laikė šuns vietoje; val- gio nei trupučio nepridėdavo prie to, kas valdžios paskirta: 12 sva- rū juodos duonos mėnesiu ir 15 kap. dienai. Jei kas pasakyda- vo, kad mažai, tai trims dienoms į kalėjimą tupdydavo jau be jokio valgio. Delto nelaisviai pamažėl- badu miršta. Didesnė pusė jų ne- begriš. Patįs vokiečiai labai stin- ga maisto, skurdas pas juos didė- lis. Susirietę laukia karės galo. Dabar jie ir nelaisv. nebe taip akylai daboja, negalėdami išmai- tinti, todėl nesunku iš jų nel. pa- bėgti. Nors galvijų Prusuose dau- giau, kaip Kauno gub., bet skur- das išrodė didesnis, negu Lietu- voje. Prusose visai nebėra vyrų. Musų šeimininką 60 metų amžiaus jau pašaukė į karę. Pastebėjova, kad apie Klaipėdą bent pusės gy- ventojų esama lietuvių, kurie daug geresni, širdingesni, užjau- čia nelaisvių daliai. Laimingas ne- laisvis, kuris pakliuva pas lietu- vį: su juo elgiamasi, kaip su žmo- gumu, net valgyti sykiu sodina.

Abelnai Vokietijoje bloga — duonos nei pauostyt, mėsos šmo- čuknas savaitei. Tikra tiesa, kad varnos šaudomos ir už gardesę laikomos. Girdėjova, kad Viln. gub. už varnų šaudymą reikią net duoklę mokėti. Vilniaus gu- bern., rodos, blogiausiai gyvena- ma.

Vargo vejami susitarėva bėgti

per Lietuvą pas savuosius. Rube- žių nesunku buvo pareiti — greit atsidurėva Raseinių paviete. Ant rubežiaus visur veikia vokiečių muitinės. Rusų muitinės riogso iš- ardytos. Iš Prusų į Lietuvą nie- ko neleidžiama įvesti, gal tik kon- trabandistų esama, nors juos ir gauda. Neleidžiami nieko iš Prusų į Lietuvą, iš Lietuvos te- čiaus išsiūplia ir išgabena viską, kas tik kokios vertės turi. O Kau- no gub. šio bei to, nemaža atsirana da. Perėję skersai ir išilgai, pa- matēm, kad Kauno gubernija tur- tingesnė, negu Prusai. Čia, tiesa, naminių mažiau ir laukus dirbti sunkiau, tačiau parėję Raseinių, Šiaulių pavietus per Gruzdzius iki Auce, Kuršė, ir atgal per Panevė- žio pavietą iki Rokiškio visur ma- tēm gražų užderėjimą. Duonos vi- sur matėme pas gyventojus nema- žai, ir patis mudu gaudavova iš gyventojų kiek norint. Duona vie- tomis aviųz miltais maišyta. Kur- šė visai duonos nėra, ir todėl mu- du priverstį būvova grįšti atgal. Laukai nevisur pilnai užėti del arklių stokos, darbininkų, o gal ir sėklos. Iš kur pas lietuvius duona mudviem net nuostabu bū- vo, matomai jie gudriai ją moki- jo tauptyti ir išlaikyti iš praėjū- sių metų. Gudrus vokiečiai, bet vietiniai gyventojai, rodos, nesid- duoda save apgauti. Patiko mu- dvim lietuviui — širdingi, geri žmonės; labai prijaunčia nelais- viams. Duoda pavalgyti, sušelpia duona, pašnekina. Tankiai net apdarų suteikia. Retai, labai retai teatsitinka, kad nelaisvį vo- kiekčių žandarams išduotų. Pata- ria kur ir kaip eiti, kad žanda- rų išsisaugojus. Baisiai neapken- čia žandarų, šelpia, kiek galėda- mi nelaisvius — pabėgėlius.

Blogai Vilniaus gubernijoje — žmonės bėdinesni ir tamsesni; ne- kenčia nelaisvių — tuoj išduo- da žandarams. Net patįs saviš- kiūs išduoda vokiečiams, jei kas sušelpia nelaisvi; žmonės, dau- giausia tenai lenkai įgązdyti žan- darų, patįs savųjų bijo. Mes ne- laisviai — pabėgėliai gerai tą ži- nom, todėl labiausiai slapstēmės po Kauno guberniją. Aėiu lietu- viams! Mudu rasi butume žuve, jei ne vienas lietuvis, kuris mu- du paslėpė nuo žandaro, parodė kelią ir duonos kelionėi davė. Vo- kiekčiai smarkiai baudžia už šelpi- mą nelaisvių — už pavalgydimą nelaisvio 500 markių pabaudos ar kalėjimas. Lietuviai baisiai ne- kenčia vokiečių ir žandarų; lau- kia, kada juos išvaduos rusų ar- mija. Jei dar šią žiemą reikės po vokiečių kentėti, tai nežino, kaip gyvi beilsiksia.

Nors užderėjimas laukuose pu- kus, bet varžai lietuviai žino, kad jiems už jų praktiką tik džiaugties galima, o naudotis ne- teks. Akylūs vokiečių žandarai viską žino, viską užsirašė. Turi užsirašę, kiek vištos viščiukų. Už augus javams žandaras bus, kaip čia būvęs, ir ims sau, kiek norės, palikdamas ukininkui trupinius, liekanas. Kol nebus javai iškulti vokiečiai, kažkaip jį spausių — visokiomis įjėgomis laikysis. To- kiū būdu jie iš žmonių viską at- ima viščiukus, paršiukus, kiau- šinius, avių vilnas. Buvo prisaky- ta nupjauti trumpai visiems ark- liams uodegos, o ašutus pasiēmė be užmokėsio. Visi arkliai be uodegų. Vienas ukininkas pasėjo dešimts tabako diegų. Tai jam pasakė — augink — už darbą vieną diegą pasimsi sau. Jei ko neatima, tai už tą reikia jau du- oklę mokėti. Reikia mokėti už lai- kymą arklių, karvės, kiaulės. Už palaidą šunį mokama 10 rublių, už pririštą 5 rubliai, už katę 5 markės, už vištą 1 markė. Kiek- viena šeimyna turi pati savo žė-

mę dirbti. Dvarų žemė gi nelai- svių dirbama, o lietuvių nevaro. Tik šventadieniais, kada žmonės švenčia, tai žandarai gauda vyrus ir varo tada į dvarą pasidarbuo- ti. Tankiai daro medžiokles po bažnyčias, kada tenai susirenka- ma melstis. Jaunesnius vyrus tai suima ir prie darbo stato. Voro- mi lietuviai plentų dirbti, kelių taisyti, prie gelžkelio, buvo veža- mi net į Vokietiją. Už darbą nie- ko nemoka. Bet su jais beveik nieko vokiečiai negali padaryti — bėga, kas gyvas ir slapstosi po miškūs, kaip ir nelaisviai — pa- bėgėliai.

Kada žmonės ką nori parduoti valgomų daiktų, tai ar turi slap- stytis, nes pardavinėti užginta, o jei turi ką atliekamo — atiduok vokiečiams. Todėl gyvenimas mie- steliuose tur buti dar sunkesnis. Bet mudu nebuvome niekur užė- ję, bijodami žandarų. Bet tur bu- ti paslapčiomis šį tą nusiperka. Važinėti iš vienos vietos kiton už drausta.

Nelaisvių-pabėgėlių pilni Lietu- vos miškai, ypač Kauno guberni- jos. Beveik visi jie ginkluoti vo- kiekčių ar rusų šautuvais. Nelabai jie bijo, net vokiečių žandarų. Reikėtų viso bataliono kariume- nės, kad juos suvaldyti. Naktvo- ja jie miškuose, iškastose duobė- se, ar tankiai net ukininkų pir- tyse. Naktį pastatoma ginkluota sargyba. Maitinasi visi iš vietinių gyventojų rankų, aėiu lietuvių gerumui. Už tai padeda jiems darbuotis laukuose; šieną pjauti, mėslius vešti ir tt. Jei, pavyzdžiū prireikia nelaisviams tabakos, tai eina visu būriu į miestelį ir par- sineša. Vieni eina krautuvėn, kiti iš oro daboja. Taip buvo Konstan- tinavos miestelyje: nelaisvių bu- rys atėjęs į miesčiuką suriko — ura, visi žandarai išbėgiojo. Ga- vė ko reikia — išsinešino atgal į miškūs. Laukuvos miestelis būvo sumanytas užpulti, kad suimti vokiečių viršininką ir žandarus. Nelaisviai ant jų inpykė už tai, kad tie vokiečiai perdaug aštriai elgdavėsi su lietuviams, kad duo- davo nelaisviams maisto. — Lie- tuviai gi visai nekalti, nes, jei jie ir nenorėtų duoti, tai būtų priver- stį tą padaryti, kada iš jų reika- lauja ginkluotas nelaisvis — pa- bėgėlis. Nelaisviai taipgi tariasi neduoti vokiečiams grūdų, kada jie mėgins veštis atėmė iš vietini- ų gyventojų.

Vokiečiai matomai visai nesur- pina šiuo užimtu kraštu, jie tur but nusimano, kad jis jiems galų gale neteks. Kas buvo sugriauta, tai ir tebėra ligšiol. Matėvą ap- daužytą Šiaulių bažnyčią, stogu nuplėstu.

Kai kur yra naujų kelių pra- tiesta ir plentų padaryta. Apie Šiaulius vokiečiai stiprina pozicijas ir matomai tenai tik laikytųs, jei juos pradėtų rusai vyti. Pa- tįs vokiečiai kalba, kad jie atsi- trauksią lig Šaulių, Ventos, Kau- no, kad savo frontą susiaurinus. Visame tarpe nuo Šiaulių iki da- bartinių pozicijų jokių apkasų ne- są ir nedaroma.

Štai ir viskas, ką tiedu rusų kareivių papasakojo. Visą tą aš atpasakojau nieko nepridėdamas nei atimdamas. Iš šito pasakojimo bent vienas dalykas visai aiškus, kad musų broliai, Lietuvoje likę gyvena bai siausiose sąlygose; jie beteisiai — jų tik tas neskiandžia, kas tingi tą daryti. Lietuvių padėjimas — tarp kujo ir priekalo. Iš vienos pusės stovi įniršę vokiečių žan- daras, iš antros pusės — alkanas ir ginkluotas nelaisvis-pabėgėlis. Še tau ir gyvenk!

Veik. Ar.
Povilas Žadeikis.
23-VII-17.

MUSŲ PABEGELIAI

(Iš „Santaros“)

Elnė, Smol. gub. — Kadangi nei vieną kartą dar nebuvo rašy- ta apie Elnės tremtinius, tai lai- kau reikalingu šiek tiek supažin- ti lietuvių visuomenę su šiuo trem- tinių bureliu.

Elnė pavieto miestelis, gyven- tojų apie 7,000. Čionai lietuviai turi komiteto skyrių, bažnyčią (kartu su lenkais) ir mokyklą su prieglauda. Komiteto skyriūje daugiausiai darbuojasi T. Gossas, kuris sutvarkė skyrių 1916 m. ir dabar veda visus reikalus. Bažnyčia kartu su lenkais žemie- tijos namuose. Pamaldos atlieka- mos kunigo Žadeikio lietuviams ir lenkams pamedėliui. Mokyto- jauja p. Glemžytė, kuri kartu pri- žiuri ir vaikų prieglaudą. Aėiu jos darbštumui, vaikučiai nepa- leisti Dievo valiai ir vasaros me- tu. Išvažiavus jai į kursus Voro- nežan, ją pamainė p. Lipėaitė. Kursistė maskvietė: mokslas va- saros metu truputį sumažintas, pridėdant prie to atsidavimą savo darbei, kaip vienos, taip ir kitos mokytojos vaikai mintonės lek- cėjoms vadžiojami laukan ir miš- kan ir tokiu būdu neatsiurint. Į vasaros metą, nelabai nuvargina- mi. Keletas vietinių mokinių ren- giami gimnazijon ir „Saulės“ kursuosna. Suaugusiems buvo nu- tarta atidaryti kursas, jei atsi- ras tam tikras lankytojų skai- čius, bet tas dar lig šio laiko ne- įvykinta. Įvyko keletas susirinki- mų prieš ir po Lietuvos Seimo. Vietiniai lietuviai daug ko laukė nuo Seimo, su dideliu noru stoji prie rinkimų. Po sugrįžimo atsto- vo taipgi daugelis susirinko pasi- klausyti ką gero ir naujo parve- žė atstovas. Nors jau daugelis ži- nojo Seimo likimą, bet visgi no- rėjo išgirsti iš gyvų lupų, kaip lietuviai net ištremiti iš savo kra- što, likimo įmesti į vergus ir bė- das, negalėjo susikalbėti, negalė- jo nei pusės padaryti to, ko lau- kė. Tas jo suskilimas nemaloniau- sį įspūdį darė, vienas žmogelis sa- kė: musų Seimas buvo su pra- tija, bet be vidurio ir pabaigos. Kitas klausė, iš kur atsirado pas- mus kapitalistai ir buržuai tarp pabėgėlių, kadangi ir Lietuvoje jų neturėjome. Atstovas prisidėjo prie bepartinijū. Vieni kaltino jį, kiti gyrė, bet daugiausia: kaltino visus atstovus už nesilaikymą vie- nybės. Rengiama dabar padary- ti gegužinės visiems tremtiniams ypatingai tuo klausimu interesuo- jasi kareiviai, kurių vietiniame garnizone yra dabar keliolika. Kenkia tik blogas oras ir kai kie- no neprijautimas. Per gegužinės žadama padainuoti, padeklamuoti ir sakyti prakalbas liečiančias po- litikos ir visuomenės klausimus. Taipgi kalbama ir tariamasi laik- sus nuo laiko šventadieniais daryti paskaitas vietinėje mokykloje. Lai išsipildo geri norai. Sukury.

Tiflisas. — Liepos mėn. 15 d., Tifliso lietuvių draugijos bute, susirinkusieji karininkai per- rinko laikiną karininkų sekciją — vietoje visur išvažiavusių ir atsi- sakusių del aplinkybių. Laikiniai išrinktas: pirmininku Prielgauskis, sekretorium Juške- viečius ir išdininku Šulskis. Sek- cijos uždaviniai: 1) Rupinties kareivių reikalais kaip miesto Tifliso, taip ir Kau- kazo fronto; patarnauti jiems su- sižinant su centrale karininkų sąjunga ir tt. 2) Siuntinėti jiems laikraščių už paaukotas pinigų ir siuntinė- ti juos į karės lauką, kurie jau yra antrašus pranešę. 3) Rinkti ankas kareivių išdui,

kad galima būtų išrašyti reika- lingiausių knygų tenkinti dvasios reikalams; įsteigti vaka- rinis kursas, kaip kareiviams, taip ir darbininkams, tarnaičius neskiriant. Apie įsteigimą prane- šime netolimoje ateityje.

Dabar liko tik palinkėti viso gero pasisekimo laikiniai sekci- jai.

Kukutis.

Omskas. — Čia kilo sumany- mas sudaryti tautų bloką, kad geriau atstovavus tautų reikalus. Liepos m. 16 d. įvyko visuotinas Omsko ir jo priemiesčių lietuvių susirinkimas, kame tas klausimas buvo gvildenamas ir buvo priim- ta toks nutarimas:

Turint omenyje:

- 1) kad Lietuvos politikos ateitis, daugiausiai priguli nuo pa- čių lietuvių,
- 2) kad susikovusių didžiųjų valstybių paskelbtieji neiškęs obalsiai, del tautų apsisprendimo, toli gražu ne visų vienai su- prantami,
- 3) kad Laikinoji Rusijos Vy- riausybė dar nieko aiškaus ne- pasakė Lietuvos politikos klausiu- mu,
- 4) kad į daug lietuvių tautos politiškųjų reikalavimų Laikinoji Rusijos Vyriausybė iki šiam lai- kui nieko neatsakė, arba net juos atmetė, atidėdami tautų klausimą iki Steigiamojo Rusijos Susirinkimo,
- 5) kad tokiu būdu Laikinosios Rusų Vyriausybės lietuvių tautos reikalavimai, neturint su sa- vim užtenkamai fizinės pajėgos tokiems reikalavimams paremti, ignoruojami,
- 6) kad paaiškėjus priešingam Rusijos plačiosios visuomenės upui del teisingų atskirų tautų reikalavimų ir iš jau nebetolimo- jo Steigiamojo Rusijos susirinki- mo galima sulaukti to paties, — visuotinas gyvenančių Omske ir jo priemiesčiuose lietuvių susi- rinkimas nutarė:

- 1) Pilnai prisidėt prie organi- zuojamojo tautų bloko,
- 2) Laiko neatidėliojant išrinkt tris atstovus del susitarimo su kitomis Omske gyvenančiomis tautomis, kaip va: ukrainiečiais, lenkais, latviais, iganiais, žydais, kirgizais ir kit.

Geistina, kad tas klausimas ir Petrapilyje būtų keliamas.

K. Škirpa.

VASARA ANT UKĖS.

Užbaigęs savo kelionę po lietu- viškų naujokynus ir berinkda- mas aukas nukentėjusiai Lietu- vai taip nuilsau, kad buvo rei- kalingas pailsis. Pailsis ne fizinė- kas, bet psichinis, nervų nors ir drutų sustiprinimas, o tas galima tiktai tarp gamtos grožybų. Tai- gi pasilsėti galima tiktai ant farmos, o čia kišenius tuščias, tai ir prisiejo pailsamdyti už dar- bininką. Nors darbas nelengvas, bet nervams ir šiaip visam žmo- gui malonumas.

Apsistojau pas fermerį Poquo- nock, Conn., pas lietuvių ukini- ninkų. Čionai aplinkui lietuvių uki- ninkų gana daug ir veik visi už- siima daugiausiai tabako augi- nimu. Jie iš to turi uždarbį ga- na gerą. Už tabako svarą gauna nuo 25c. iki 45c. Kuriegi tabaką augina po andeklais, tie gauna už svarą po 50c. Kiek man teko pa- tirti, tai akras žemės po tabaku duoda net iki 1,100 dolarių. Dar- bininkai ant tabakinų ukių dirb- dami po 9 valandas į dieną už- dirba neblogai. Vyrų gauna virš po 3 dolarius dienai, moteris, vai- kai ir mergaitės irgi uždirba iki \$3.00 dienai. Moteris ir vaikai daugiausiai skina tabako lapus ir juos veria ant silyų.

Man gi teko dirbti ir prie ta- bako ir šiaip jau ukės paprastus darbus. Aš nepratęs dirbti sunkų fizinį darbą, todėl iš karto buvo sunkoka, bet vėliau apsipratav ir buvo gana gerai.

Negaliu nepraleisti nepastebė- jęs vieno atsitikimo. Vieną kartą aš su savo fermeriu lietuviu va- žiuojam laukuosna šieno vešti. Aš įsivėlęs į šieną guli vežime. Be- važiuodami sutinkam kitą lietuvių fermerį, kuris mano gospadoriaus klausia:

— Ar tai šieno, Adomai va- žiuoji vešti, bet tu vienas, kas tau padės?

— Padės tas žmogus, ką nese- nai čionai kalbėjo ir aukas Lietu- vai rinko, — sako mano Adomas.

— Velnia! tokie ponai dirbs. Jie niekad nedirbo sunkaus dar- bo ir nedirbs. Jie prisikolektuoja ir iš to gyvena.

— O, šitas žmogus geras, juk girdėjai, kaip jis kalbėjo, — tei- sina Adomas.

— Adomai, ar tu tiki, ką jie kalba. Aš ir buvau ant prakalbų. Aš netikiu, kad jis buvo Lietuvo- je. Žiūrėk ką ant jo gazieta ra- šo iš Bostono. („Darb.“ — au- or.) Jie susirenka pinigūs ir sau gyvenimą daro, o mus už nosių vadžioja. Adomai, jei nori darbi- ninką, tai paimk „šęyrą“ „pro- cauninką“.

— Nugį jis čia vežime guli, — taria Adomas.

— O Jezus, Marija! — sušuko kaimynas ir greit nusitolino.

Dirbau paprastai, gana sma- giai. Vieną subotas vakarą užėjo lytus su ledais ir išvartė tabaką. Ant rytojaus nežiurint šventės vi- si dirbam laukuose ir atitaisome padarytas skriaudas. Mano gas padorius sako: —

— Dieve, Dieve. Rengiausi už- pirkti mišias šventas, nesuspė- jau ir išmūšė viską.

— Gana, jau gana, — sako ki- tas. — Verčiau butum „išsiuri- nęs“ tai bent pinigų butum ga- vęs. Tai tikrai. Kad Dievas būtų norėjęs, tai būtų neužiūmęs le- dus ir mes šiandien butume baž- nyčioje.

Taip ir ginčijasi; vieni sako, kad reikia eiti į bažnyčią, o kiti, kad viskas yra tik biznis.

Pabaigoje vasaros (rugšėjo 10 d.) užėjo šalna ir nušaldė tabaką padarydama labai daug blėdės. Ukininkai nusiminė.

Vakarais eidavau per farmeri- us lietuvius, užrašiau daugybę laikraščių. Svarbiausia buvo su- žinota, tas, kad iš apie 150 uki- ninkų lietuvių apie 80 žada grįžti į Lietuvą, ir tenai tabaką au- ginti; žinoma jei Lietuvoje nors kiek liuosiau bus.

Po tam pasibaigė darbai lau- kuose ir aš sugrįžau miestan.

A. M. Martus.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ SPAUSTUVĖ GREIČIAUSIAI, GRAŽIAUSIAI IR PIGIAUSIAI atlieka visokius spaudos darbus!

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Visiems brooklyniečiams gerai žinoma Dramatiška Dailės Drau- gija po vadovystę gerbiamo artis- to A. Vitkausko, kuris jau senai yra pasižymėjęs atbandančioje lietuvių dailės dirvoje, 17. d. lap- kričio statys ant scenos vieną iš naujovinių dramatiškų veikalų. Butent E. Čirkovo komediją „Gi- rų Palsaptis.“

Šioje komedijoje šviesiu siu- lu traukiasi atvaizdinimas kaip viskas sena atgyventa turi aplėi-

sti savo vietą naujam, pažangiam. Žalios girios tankmėje gyvena (kaip seniau ir žmonės tą tvirtindavo) sau ramiai įvairūs kipsai, velniai, gyrykščiai, raganos, laumės ir tolygios „asabos“. Jos baidydavo keliauninkus, vaidindavos ir kitus šaunus šposus krėsdavo. Ant šluotražių, grustu- vų raganos jodinėdavo ant savo „šabašų“ — seimų. Miško kros- rose plaukiojo undinės, kurios naktimis, kuomet balsvas mėnuo lieja savo sidabrinus spindulius tarp miško medžių, atsisė- davo kur ant kranto ir savo dai- liais kuneliais bei balseliais vilio- davo sąvėsp nelaimingą keliaunin- ką, kuris, žinoma, inbridęs kud- ron, jau neišbrisdavo...

Bet toksai gyvenimas neilgai tęsiasi. Ir tarpe tų visų girios gy- ventojų atsiranda asmenys, kurie jau persiima žmonių budą ir gy- venimo vėžes. Tokiu yra Velnuk- štis, kuris užslėpęs uodegą (ku- rią po teisybei kandis baigia šė- ti) myluojasi su zakristijoniene, vaikščioja miestan, geria arielką, ruko tabaką, žodžiu „civilizuojasi“. Bet tokia civilizacija ir pa- sielgimai nepatinka seniui Gyryk- čiu, kuris Velnukštį vadina jaunu gironu.

Ant girios gyventojų pradeda kristi bėdos. Laumė-Ragana buvo pasiėmus auginti našlaitę Alenu- tę, bet ši išaugo į grakščią mer- giną įsimyli į vieną tapytoją ir su- juosia išdumia miestan. Tie bjaurybės žmonės, pulkais ateina į girią, ima kirsti šimtamečius medžius, švilpanja, rėkauja: mat per tą girią manoma gelžkelis pravesti. Girių gyventojams jau ankšta. Kas padaryt? Laumė ra- gana ant šluotos pribuna sušauk- tan kipsų seimam, kuriame neta- riam visiems girių gyventojams kraustyti į miestus, t. y. mo- dernizuotis, patapti tokiais kaip visi žmonės ir tada jau savo špo- sus varinėti. Velnukštis pilnai tam pritaria ir džiaugsmingai iš- keliauja. Bet senis kipsas, Gy- rykštis, nenori susitepti „susipa- goninti“ tarpe žmonių. Todėl ji- sai nutaria iškeliauti toli, toli į šiaurinės Siberijos taigas. Ten- tai nėra tų begėdžių žmonių, nei- bebujančių nei piktų dvasių, nei- vaidenimų. Ten bus ramu ir jis- ten užbaigs savo senas dienas. Anot jo, jau geriau būtų pasi- kurti, negu eiti miestan. Labai griaudi ir pamokinanti scena at- sitinka tad, kuomet visokie gry- bai: lepšiai, raudongrybiai ir ki- ti viens po kitam ateina pas Gy- rykštį ir gudžias, kad žmonės juos mindo, kerta ir tt. Gi senis Gyrykštis pats nuliudęs negali nieko pagelbėti. Tai liudna se- na. Iš girios nemano kraustyti- tik vandenų gyventojai: Van- dykštis, undinė. Mat jie nebijo, kad mišką ir iškirstų. Jiem van- deniu bus užtekinai visados.

Juokingiausiu dalyku šiame veikalė yra Laumės-Raganos mei- lė Goniglio (fauno). Pastarasis nabagas, net ant virvės yra va- džiojamas, nes Laumė-Ragana bi- jo, kad jis nepabėgtų. O Gongi- lis yra smaltus ant dailios ly- ties. Pamatęs gražų veidelį jis- net nutirpsta. Todėl Ragana ir- neužtikti jam.

Toks maž-daug turinis šios ko- medijos. Žinoma, ją reikia pama- tyti, nes žodžiais negalima nuo- dūgniai apibūdinti jos dailumą ir- giūmą minties. Kiekvienam ji- suteiks tikrą užsiganėdinimą, o- ypač dabar, kuomet šį baisioji- karę naikina vieną po kitam — senus papročius, mintis, žmonių- tipus. Iš jos kiekvienas pama- tys, kad viskas sena, atgyventa- turi arba prisitaikyti prie naujų- aplinkybių, arba žuti.

Iš estetinės pusės taipgi žiūrė- tojai, mes spėjam, bus užganėdin- ti. Nes viena, komedija loš jau- štas žinoti, kurios, manau, bus

ingijus žymią reputaciją Drama- tiška Dailės Draugija, prie- kurios yra susispietę gabiausias Brooklyno artistinės spēkos. O- antra, juk kiekvienam malonu pamatyti gyvai tas piktas dva- sias, undines, kipsus, raganas, apie kurias mūsų motinos tiek- daug papasakodavo. Kiekvienas- žmogus atminęs auksines savos- kukikystės dienas tampa pripil- dytas malonų atminimų, jausmų, svajonių. Todėl, tikimės ir ši- komedija atšauks kiekvienam ku- čiusiam nebeatgrįžtančias ku- čikystės dienas, kuomet mes tikė- jom į visą, ką mums buvo pasako- jama.

Brooklyniečiai laukia su nekan- trumu šio naujo Dr-kos Dailės- Dr-jos pasirodymo. Lai buna gar- bė jai, kuri taip uoliai ir nenu- ilstančiai darbuojasi lietuvių dai- lės srityje!

Šarunas.

ROCHESTER, N. Y.

Mes, Rochesterio — Lietuviai, susirinkome 3 d. spalio, 1917 m. Šv. Jurgio Parapijos svetainėje. Delegatai dalyvavo nuo visų vie- tinių draugijų, kuopų ir chorų, be skirtumo srovių. Dalyvavo- šios draugijos: Šv. Jurgio, Šv. Pe- tro ir Povylo, DLK, Gedimino, Tarnaičių Marijos Dr., Lietuvių Draugisėkas Politisėkas Klubas, T. M. D. 52 kp., SLA. 69 kp., SLRK A. 103 kp., Tautos Fondo 24 sky- rius, Šv. Cecilijos choras, Kank- lių Benas, LSS. 7 kp., Aido cho- ras, Darbin. Literatūros Dr. 50 kp., Šv. Marijos P. dr. Priimta se- kanti rezoliucija:

1. — Kadangi tarp Amerikos Lietuvių gyvuoja didžiausias nesu- tikimas, kuris yra pragaištingas, dabartiniame laike ir ateityje;

2. — Kadangi tuli veikėjai jau- kelis kartus mėgino šaukti Vi- suotiną Amerikos Lietuvių Sei- mą, idant būtų galima bendrai veikti dėl labo Lietuvių ir Lietu- vos laisvės;

3. — Kadangi randasi tarp Amerikos Lietuvių srovių vado- vų didžiausias nesutikimas bei- pjovynės ir nėra vilties, kad tie, kurie pasivadina mūsų srovių ve- dėjais, kada nors susipras ir ap- leis taip blėdingą ir pragaištingą- darbą;

4. — Kadangi kitokių būdų jau- nėra, kaip būtų galima sueiti į- santarvę ir įsteigti Amerikos Lie- tuvių Tarp-Srovinę Tarybą, ku- ri galėtų visų Amerikos Lietuvių vardu veikti bei atstovauti Lietu- vius;

5. — Kadangi toks srovinis pa- siskirstymas aukų rinkimo darbe ir išgavime Lietuvai laisvės ken- kia ir neša į mūsų gyvenimą ne- pageidaujamą suirutę ir demora- lizuoja mūsų liaudį visuose dar- buose, — tat

Nutarta: 1. — Kreiptis į visas Lietuvių kolonijas bei draugijas su pakvietaimiu prie prisidėjimo reikalauti sušaukimo Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo ku- greičiausiai;

2. — Kiekviena kolonija ma- lonės pirmoje progoje sukviesti draugijų susirinkimus ir aptarti- kur, ir kada Visuotinąjį Seimą sušaukti;

3. — Rochester, N. Y., koloni- ja užgria Cleveland, O., Pitts- burgh, Pa., ar Detroit, Mich., kai- po tinkamiausias vietas Visuoti- nam Seimui, nes šios vietos ran- dasi beveik viduryje Amerikos Lietuvių kolonijų.

4. — Laiką suvažiavimui V. A. L. Seimui skiriame neveliau, kaip Gruodžio mėn., 1917 m.

Ingaliotiniai:
Pirm. A. Zimnickas,
I Sekr. — St. Klimaitis,
II Sekr. — V. Pikunas.

WATERBURY, CONN.

Mūsų kolonijoj susirinko pluo- štas žinoti, kurios, manau, bus

zingeidžios ir kitoms kolonijoms.

28 d. spalio kalbėjo mūsų „su- sipratėliams“ Pruseika, kuris tarp kit-ko apgailavo, buk be- reikalingai Amerika apskelbė karę kulturingai Vokietijai (?), bet nepaskelbė karės Rockfele- riui ir Morganui. Apie tokią nesą- monę gandas pasiekė valdžios ausį, kuri pradėjo tyrinėti ir la- bai laukė atvykstant Pruseikos. Sakė, turį jam ir ramią vietelę, iš kurios jau negalėtų nuodyti jaunų lietuvių smegenis. Bet štai pasirodė nauji apskelbimai LSS. 34 kuop., kad kalbės Smelstorius, bet valdžia iškalno jau pranešė, kad daugiau „susipratėliams“ kalbėti nedaleis. Beį kur tau! paskirtą valandą susirinko burys publikos, bet sykiu pribuvo ir šta- las policijos, kuris praneša, kad kalbėti nevalia. Smelstorius įsi- prašo pranešti susirinkusiems, kad prakalbos uždrausta. Tulas „susipratėliams“ Vincas Jovaiša su- riko „to hell with America“, bet- čia policistas čiupt už sprando. Pateko dar du lietuviai, ir vienas- italas. Jovaiša gavo 6 mėnesius kalėjimo, o kiti trys po 30 dienų; visi užsistatė kaučija, ir kreipė- si į augsėsnį teismą.

„Susipratėliu“ apjekuna, J. Laskevičiu, lapkr. 6 d. skaudžiai teismas nubaudė už pardavinimą pilnamečiui svaigalų: baudos ga- vo \$200.00 ir teismo kaštus. Chi- cagos Grigas užkretė ir mūsų ke- lius susipratėlius, ypatingai p. Matą, kuris piršte pirša lietuvių dr-joms, taip vadinamą darbinin- kų tarybą. Bet nesiseka neba- gamas: nedora sėkla nepriėgia. Vos prikalbino vieną iš klubų, kuris, apart platinimo girtuo- klystės, nieku naudingesniu neuž- šima. Buvo inkurę savo sėklą ir- į šviesos dr-ją; bet per pasku- tinį susirinkimą protingesni są- nariai išrovė su šaknimis. Tas la- bai užgavo mūsų sodintojus. Vie- tinė Brolių dr-tė, inkalbėta susi- pratusių, sumanė surengti lapkr. 11 d. prakalbas Bagočiui, bet va- ldižia leidimo nedavė. Komitetas kreipėsi prie vėdo, taip „vadi- namo“ pakampinio advokato, bet ir tas nieko negelbėjo. Policijos viršininkas pasakė: gaukite lei- dimą nuo kun. Siaurusaicio, tai duo- siu leidimą. Bet abejotina, bau- ten komitetas kreipsis. Taigi mes susilaukėm naujo cenzoriaus ypa- tejo kun. Siaurusaicio.

Oi, liudnės, liudnos dienelės užstojo mūsų susipratėliams... Lapkr. 4 d. kalbėjo klerika- las koksitas tai Rukštelis, bet sa- koma jis dar nelabai išrugęs, nes savo kalbą į pusvalandį užbaigė, ir tuomi tik gėdą padaręs Šv. Juo- zapo darbininkams. Tai tokios tokelės, Waterburio Sargas.

WATERBURY, CONN.

Spalio m. 27 d. T-ka Dr-ja „Aušra“ statė scenoje „komedi- ją“ „Piršlybos“. Lošimas nusise- kė pusėtinai. Kiek tapo pastebėti publika likosi užganėdinta „Auš- rios“ vakaru.

Po teatrui buvo ir balius. Pu- blikos atsilankė apie 3 šimtai, rei- škia neperdaugiau, gal-but to- del, kad tą patį vakarą buvo ir- kitoj svetainėj parengtas vaka- ras, buterit SLA. 11 kuopos. Ir- dar to neuženka — buvo plačiai garsinama, kad ant 28 d. spal., tai yra ant rytojaus, statoma vei- kalas L-vių D-kos Dr-jos „Var- po“ po vadovyte artist. A. Vit-

kausko. Tokiu būdu turėjo pu- blika skilti į tris dalis. Aš manau padaryti pastabą tiems, kurie rengia vakarus, teatrus ir tam pa- našiai. Waterburyje dailės drau- gijos, bei kuopos negerai elgiasi- tuomi, kad vienoj savaitėj rengia kokius tris teatrus ir dar kokias- dvejas prakalbas. Viena tuomet- rengėjai neturi pakaktinai publi- kės, o antra, yra persunku lan-

kytis žmonėms į visus vakarus.

Galutinai priešjus prie dalyko — išeina, kad draugystės pra- deda kalbėti kad tie ir tie varo konkurenciją. Bet visai priešin- gai. Kaltas tam neapsižiūrėjimas- tų, kurie rengia tą viską.

Waterburio jaunuomenė kaip- girdėt, darbuojasi gana smarkiai- dailės srityje. Tikimės ne po il- gam pamatyti scenoje didelių vei- kalų.

Sakalas.

NEW BRITAIN, CONN.

Atskaityta vietinio C. K. sky- riaus raštininko už spalio mėnesį- 1917 m. — Šito C. K. skyriaus- susirinkimas atsibuvo 28 d. spa- lio, kuriame kolekoriai Juozas Maksimavičia ir Jurgis Arzuolai- tis davė pinigų nuo šių ypatų:

Jonas Skritulskas — \$2.00.

Jurgis Arzuolaitis, Antanas Ar- zuolaitis, Petras Pilkonis, Anta- nas Mikalauskas, Jonas Mikalau- skas, Martinas Turskys, Juozas Maksimavičius, Raulas Petraus- kas, Kazimieras Giedraitis, Mi- kolos Daunis, Vincas Zimitravi- čia (šitas naujas tėvynainis kas- mėnuo pasizadėjo mokėti po \$1) Visi — po \$1.00.

Mataušis Neimonas, Jonas Ra- gelis, Juozas Pasvenckis, Jonas Petkevičia, Vaclavas Giliavičia, Motiejus Giliavičia, Lindvikas Ra- manauskas, Leonas Motiejunas, — visi po 50c. Sekantis naujas tėvyn- nainis pasizadėjo kas mėnuo mo- kėti po 50c. — Zigmas Mickevi- čia.

Kazimieras Danusevičius 25c. Pašaliniai aukavo: Simanas Ge- cevičia 25c. Jonas Radzevičius 15c. Viso aukų tapo surinkta \$18.15.

Taipgi bus neprošalį paminėti, kad šitas vienas iš aukautojų Jo- nas Radzevičius vos turintis de- vynis metus mažas vaikas, kuris- tą 15 c. tapo surinkęs pardavinė- damas anglų laikraštį, tai matote- skaitytojai, kad tas bernaitis ne- pasigailėjo atiduoti savo vargs- tančiams lietuvių broliams. Sekit- pavyzdį nuo šito naujo tėvynai- nio.

LAWRENCE, MASS.

Baisi žmogžudystė. — Lapkri- čio 5 d. 10 valandą vakare, ant- kampo Lawrence ir Elm gatvių- tapo peiliu supjaustytas Izidorius Kavaliauskas, 24 metų amžiaus- pusantrų metų kai vedęs. Supjau- stė Jonas Kriauciūnas apie 30- metų amžiaus, vedęs, turįs moterį- ir 4 vaikus. Mačusiejai (Dama- zas, Trakimas ir Ant. Makarevi- čius) pasakoją, kad Kavaliauskas- su Kriauciūnu susiginėję apie- parapijas, mat pirmasai yra nau- josios parapijos (Mickevičiaus) pasekėjas, o pastarasis senosios (Vermausko) ir kaip ten buvę, kad Kavaliauskas truputį stum- telėjęs Kriauciūną; tada Kriauciū- nas išsitraukęs peilį drožė Ka- valiauskui į ausį ir dar žemyn- veidu patraukęs, taip, kad tapo- per-rėžta gislėlės iš veido einan- čios į smilkinį ir smegenis. Ka- valiauskas, nuvežtas ligoninėn- dar buvo gyvas 8 valandas: 6- val. ryte, lapkr. 6 d. mirė. Liko- moteris ir vaikučiai 5 mėnesių su- numo. Kriauciūnas tuoj buvo su- gautas ir pasodintas kalėjiman. Kaučijos nėra. Taipgi suareštuo- tas D. Trakimas, bet už 100 dol. kaučijos paleistas; jis bus liudi- ninku. Teismas bus 9 d. lapkričio.

Tai bažnyčios — tikėjimo skau- dalas-anka. Ir dar kartu kitiems- lietuviams gėda, nesmagumas.

„Draugo“, „Darbininko“, ne- graži kalba, pravardžavimas, pju- dymas, jų pastabos apie „laisva- manius“ ir kitų pažiūrų lietu- viams, prisidėjo prie šios baisios- tragedijos.

Nabašninkas ir gyvasis, abudu- vilniečiai, nuo Žalčių, be plates- nės apšvietos. Pirmiaus abu skai-

tydavo „Keleivį“. Kriauciūnas- linksmiasi, kaip vasarą po par- kus, taip žiemą po sales.

Pas mus randasi devynios ga- lybės draugijų ir paprastas „Ma- tematikas“ niekaip negali sus- kaityti. Prasiidėjus rudens sezo- nu, kiekviena rengia pasilinksmi- nimo vakarus ir teatrus, net kar- tais po du vieną vakarą, ir nie- ko negali nei vieni, nei kiti už- dirbti. Tankiausiai reikia savo- pridėt.

LAWRENCE, MASS.

Lapkričio 4 d. Naujoje Lenkų- salėje, prie Brook gatvės LSS. 64 kp. statė scenoj „Nihilistus“. Veikalas pastatytas artistams yra- labai sunkus, nes tų prakalbų, su- kavimų, rėkavimų, šaudymosi, be- galo daug. Bet publikai tai klau- syties nežingeidu, nuobodu; dar- pirmasis veiksmas šiek-tiek žin- geidus, bet kiti ne. Man teko po- yra metų matyti amerikų scenoje „Yellow Ticket“, nors ir šia- me veikalė daug perdėta, bet- visgi žingeidesnis negu mūsų „Ni- hilstai“. — „Nihilistuose“ pasi- žymėjo gerai Midailovo rolėje — A. Žilionis, Petrovos — K. Ja- sinskiūtė; Milikovo — Alb. Ba- ronas; taipgi Liudmilos — G. Pu- šiniūtė ir Perovskos — E. Mu- lokaitė, nors šioji pastaroji iš- sižiūrėjo lyg kokios panelės-ka- ralaiteš rolėje (kalboje), o ne re- volucijonierės-nihilistės. Taipgi- dar gerai nudavė Rišakovo — A. Remeikis ir Grinėveckio — P. Strazdas (taip programoje pa- žymėta, bet rodos kas kitas lošė).

Visi kiti labai silpnai. Juos rei- kėtų tik eilučių, deklamacijų la- vinti, bet ne tokiuose sunkiuose- veikaluose. Žmonių buvo apie- 400.

Tą patį vakarą, sako, po senaja- bažnyčia buvęs irgi kermošius, šventinę vargonus, irgi buvęs- didelis susirinkimas.

Rodos Lawrence apsigyvens- Kastantas Norkus ir bus redaktori- um „Atgimimo“. Smagu, nes- susilauksime naują veikėją, kuris- daug ką galės pagelbėti mūsų ju- dėjime.

M. Varguolis.

BALTIMORE, MD.

„Vien. Liet.“ No. 44 tilpo po- no Nenario korespondencija, ku- rioje jis bando sukritikuoti pra- nešimą pono Nario, kuris tilpo- No. 36. Ištikrųjų tiktai pats su- sikritikuoja. Tas susikritikavi- mas štai kame yra. Pirmiausiai- D. L. K. Mindaugio pasilinksmi- mas buvo toks pat kaip ir visi- pasilinksmimai buvo. Žmonių- jame daug buvo delto, kad ta- draugystė turi daug savo narių, antra buvo nupiginti įžangos bi- lietai, o trečia kad tai draugystės- metinis pasilinksminimas gerai iš- garsintas. Įdomu ir tas, kad p. Nenarys neatskiria kur yra pa- silinksminimas ir kur yra pikni- kas. To neatskirdamas „kritikuo- ja“ kitus. Kaip ten nei būtų, bet- buvo gražiai pasilinksminta, liko- si pelno, kurio dalis likosi pa- skirta Lietuvos baduoliams. Tai- kas sutraukė publiką. Turbut p. Nenarys pavydi, kad dirbama del- Lietuvos.

Toliau p. Nenarys nori jau ir „grynais“ faktais nurodyti, kuri- draugystė yra prisidėjusi šerais- prie budavojimo naujos svetainės. Prie budavojimo svetainės- yra prisidėję daugelis draugys- čių, ir jos kaip gali taip ir remia- tą reikalą. Panašiai prisidėjo ir- Mindaugio draugystė su savo gry- niais \$2,000.00. Paskui vėl p. Ne- narys prasilenkia su teisybe sa- kydamas, kad DLK. Keistučio- draugystė įvesdino į tą reikalą se- nosios svetainės šėrus ir tt.

P-nui Nenariui jau paaikšėjo- apie vietinį knygyną, manau, kad- paaikšės ir apie šį reikalą, nes- jau daugiau neteisybės negalima- rašyti, nes ji jau išsisėmė.

ROCKFORD, ILL.

Mūsų miestelis gana linksmas- vasaros laike kaip medžiai su- žaluoja. Neprošalį bus paminėti ir- žiemos laiką, nes žmonės irgi

linksmiasi, kaip vasarą po par- kus, taip žiemą po sales.

Pas mus randasi devynios ga- lybės draugijų ir paprastas „Ma- tematikas“ niekaip negali sus- kaityti. Prasiidėjus rudens sezo- nu, kiekviena rengia pasilinksmi- nimo vakarus ir teatrus, net kar- tais po du vieną vakarą, ir nie- ko negali nei vieni, nei kiti už- dirbti. Tankiausiai reikia savo- pridėt.

Pas mus merginos pradėjo ne- beiti ant šokių, tulį mano, kad- del karės nuotikių, kad karės- laiku ir nepridera šokinėti, bet- visai kitaip yra, nes netoli sto- vykla kareivių, o visos beveik šo- kikišės su kareiviais šokinėja ant- kampu.

Ar ne laikas mūsų draugijoms- susiprasti ir mokėti savo pini- gus veltui kitataučiams kaip tai- salėnims ir muzikantams ir imties- kitokių rengimų negu šokių. Meskim tokius papročius, kada- mūsų tėvynė Lietuva ašarosna pa- pludusi ir kraujais apšlakstyta, tai mes šokinėjame. Ar tai berei- kžia didesnio pasityčiojimo.

Paklauskime ponaičio ar pane- lės kiek aukavo Lietuvos žmo- nių vargams, kiek nušluostė aša- rų mažiems vaikeliams? Gi nie- ko! O kiek sumokėjo į šokus, tai- jau nebesuskaitytum.

SLA. 77 kp. rengė Apdraudos- Sveikatos Savaite, buvo per du- vakaru paskaitos apie namų hi- gieną. Nedėlioje buvo prakalba, kalbėjo apie apdraudą 2-ro ap- skričio sekretorius, bet žmonių- visai mažai atsilankė.

Gudrus Dėdė.

RACINE, WIS.

28 d. spalio L. R. K. A. 67 kp. parengė vakarėlį. Lošė šiuos vei- kalus: „Žydas statinėje“, „Gir- tuoklė ir Blaivininkas“ ir „Dvi- Kumutės“. Pirmasai veikalas, ga- lima sakyti, visai nepavyko, nes- nei rubai, nei aktorai, nei scene- rija nebuvo pritaikinti prie lo- šimo dvasios. Geriausiai rolę lošė- šeimyninkė. Labai juokinga bu- vo, kuomet statinių dirbėjo bar- dutė emė šmotaits lėkti žemėn.

Antrame veikalė geriausiai ro- mėlė atliko girtuoklė, nors grimas- jai buvo netinkamas. Blaivinin- kas nekaip lošė.

Geriausiai tapo sulošta „Dvi- Kumutės“. Laike pratrunkų buvo- įvairių pamarginimų, kurių nega- liu išskaitliuoti, kadangi jokių- programų atspausdinta nebuvo. Po lošimų Šv. Cecilijos choras- sudainavo keletą dainuškų. Mer- ginos matomai gerai dainavo, bet- vyrai labai prastai. Bet čia grei- čiausiai kaltas choro vedėjas, ku- ris balso neikiškė neturi.

Viso vakaro pažiaba buvo due- tas, išpildytas p. Ragauskienės- ir jos sesers.

Po vaidinimų kun. Slavynas pa- sakė prakalbėlę, kurioj užkvie- tė moteris neduoti vyrams mėsos, nes to reikalauja kokias ten drau- gija, kuri jam prisiautus glėbį- laiškių (bet jų, kaippa angliška- rašytų jis negalėjo perskaityti- prieš publiką). Paskiaus priminė, kad atradęs lietuviams vakarinę- mokyklą. Jeigu kun. istos dang lie- tuvių, tai gaus ir rumą ir mo- kytoją veltui. Kun. pate piršėsis- į mokytojus, bet jį atstatė. Vis- gi jis kvietė visus katalikus (tau- tiečius ne) prisirašyti ir lankytis- ton mokyklon. Tas beabejo yra- labai pagirtina.

Pastaruoju laiku mūsų gerb. klebonas padarė smarkią agitaci- ją prieš tautiečius bei socialis- tus. Jis net, po grasmė neprimi- mo išpažintin, uždrandė jeib ka- talikui ar kataikei lankyties į- balius vakarus tautiečių pareng- tus. Bet, tikimasi, parapijonai- jau nėra ant tiek fanatikais, kad- net lietuvių dailės neremty.

Kunigo Šumus.

Išleista kas sėdėda iš Brooklyn, N. Y.

Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)

120-124 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

**RUOŠKIMĖS PASITIKTI
 TAIKĄ.**

Kas turi pradžia, tas turi ir pabaiga. Ši veik visapaulinė karė prasidėjo ir ji ar anksčiau ar vėliau turės pasibaigti. Nepasibaigs i metus laiko, turės pasibaigti i du metu. Čia ir kyla klausimas, kaip mes laukiame tos karės pabaigos. Mes žinome, kad Lietuva, tai karės baisenybių arena. Žinome, kad Lietuvos žmonės badu miršta, nes iš jų viskas atimta, kas galima atimti. Žinome, kad ten žmonės neturi kuom apsidengti, jie nuplyšę. Mes negalime šiandien jiems pagelbėti, negalime juos sušelpiti, nes sienos uždarytos. Kaipgi mes sušelsime, kad net nei laiško mes tenai pasiųsti negalime. Čionai kalbame ne apskritai, bet privaliai. Mes juk nors ir labai norėtume, bet negalime kiek vienas sušelpiti savo tėvus, brolius, sesutes, pažįstamus. Visi laukiame karės pabaigos.....

Vienok taikos konferencija, pati taika, juk nepripildys Lietuvą drabužiais, valgiais ir visokiais daiktai. Ir po taikos konferencijos Lietuva bus tuščia, kaip ji ištuštinta dabar. O ar mes rupinamės ją pripildyti tuomet, kaip galėsime? Ar rengiamės šelpti savo gimines, kaip galėsime šelpti? Laimingi mes nors tuomi žvilgsniu, kad negirdime tų visų Lietuvos žmonių vaitojimų, tų kruvinų ašarų, dusavimų. Bet kas bus, kaip po taikos mes išgirsime tuos vaitojimus, kuom mes suraminsime savo gimines, jei mes dabar prie to nesirenčiame?

Tat rengkimės, kad po taikos galėtume sušelpiti savuosius! Rengkimės, bet kaip?

Svarbiausiu daiktu, tai taupinkime pinigus, kad po karės pabaigos galėtume sušelpiti savuosius. Bet dar geriau padarysime, kad gaminsime daiktus. Todėl moteris mezkite drabužius dideliems ir mažiems, siukite marškinius, gaminkite visokius drabužius, kokius tik galite. Jie neprapuls ir kaip tik karė pasibaigs, pasiųsite Lietuvon. Taigi ruoškimės, kad taika neužkluptų mus netikėtai, kad mes butume prisirengę nubraukti ašaras tuomet, kaip mūsų rankos pasieks mūsų tėvynę.

Butų gerai, kad Centralis Komitetas, kaip svarbiausioji Amerikos lietuvių labdarybės įstaiga, irgi pradėtų tuomi rupintis, pradėtų kolonijose organizuoti moterų ratelius, kuriose vietose rupintųsi tuomi reikalui. Juk pradžioje karės buvo bandoma rinkti drabužius

ir siųsti juos Rusijon, nes tuomet tas buvo galima. Po taikos butinai reikės tas daryti.

Paskui vėl Amerikos Raudonasis Kryžius visai organizuoja moteris, kad jos megstų, siūtų del jo. Raudonasis Kryžius organizuoja ir moteris lietuves. Ir toki Raudonojo Kryžiaus darba mūsų moteris turėtų remti, turėtų darbuotis del jo. Juk yra daug lietuvių kareivių tarpe karininkų. Ir čionai C. K. turėtų ateiti pagalbon ir buti tarpininku tarp Raudonojo Kryžiaus ir lietuvių moterų. Reikia juk kaip nors tasai darbas organizuoti. Lietuviai negali atsilikti nuo amerikiečių, jeigu jie nori gyventi kaipo kultūrinė tauta.

Vienu žodžiu, prieš mūsų lietuvius guli didelės užduotys. Mes turime ruoštis patikti busiančią taiką ne su tušiomis rankomis. Mes turime dirbti ir del Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Tat darban, kam rūpi mūsų gimines, tauta ir žmonija!

**KĄ TURI VEIKTI LIETUVIŲ
 KOLONIJOS DELEI LIETUVIŲ
 NEPRIGULMYBĖS.**

Kad dabar yra svarbiausias istorinis momentas, to jau nereikia aiškinti. Kas dabar bus padaryta, to nebus galima atitaisyti per ištisis metašimčius. Todėl dabar visos Europos tautos dirba, kiek tik gali. Dabar darbas už tautų liuosybės didžiausiam intempime.

Dirba ir lietuviai kiek gali ir kiek jie moka del Lietuvos nepriklausomybės. Bet reikia pastebėti, kad tai dirba tik centralės organizacijos, srovinės tarybos. Iš kolonijų gi reikalaujama tiktai pinigines paramos. Tas nėra gerai. Lietuvių kolonijos, kaip jos neskaitlingos nei butų, galėtų daug padarbuoti ant politiškos dirvos, jei jos tiktai panorėtų.

Visa Lietuva yra vokiečių užimta. Mums grėšia pavojus pasilikti jų globoje, o pasilikimas po vokiečiais mums lemia tiktai pragaištį. Daug pasitikėti ant Rusijos nėra ką, nes ji pati nesutvarko. Todėl mums reikia akis kreipti į Angliją, Francuziją ir Suvienytas Valstijas. Anglijos su Francuzija mes pasiekti negalime, bet užtai galime pakelti didelį balsą Suvienytose Valstijose, kurios kariauja už pasaulio demokratiją ir išliuosavimą mažųjų pavergtųjų tautų. Bet kaip pakelti tą balsą?

Tokį balsą galima pakelti tiktai per savo susirinkimus, kuriuose butų išnešamos tam tikros rezolucijos

ir pasiunčiamos kongresmonams ir senatoriams i Washingtoną. Tokių rezolucijų turėtų plaukti Washingtonan ne šimtai, bet tukstančiai iš visų Amerikos kertelių.

Tokiose rezolucijose pirmiausiai turi buti nurodoma, kaip daug vokiečiai išloštų, jei sąjungiečiai Lietuvą paliktų jų rankose. Lietuva juk tai butų Vokietijos daržū. Vokietija taip sustiprėjus, visuomet grąsintų pasauliui.

Paskui reikia parodyti, kad mes lietuviai esame visiškai skirtinga tauta, turinti savo istoriją ir kultūrą. Kad lietuviai visokiais budais stengiamės išsiliuosuoti iš po vokiečių, nes vokiečiai visuomet engė lietuvius nuo pat viduramžių.

Ant galo reikia prašyti Suv. Valstijų, kad jos nepaliktų Lietuvą po vokiečiais ne tik del mūsų labo, bet ir del labo pasaulinės demokratijos. Ir ant galo prašyti, kad Amerikos valdžia vykdingama savo tikslus nepamirštų Lietuvos ir ją padarytų neprigulminga.

Tokios rezolucijos atkreips kongresmonų atidą ir jie užtars, tik reikia kuodaugiausiai tokių rezolucijų. Kaip tas rezolucijas sutaisyti, čion per daug vietos užimtume. Pranešti galime tiek, kad Am. Lietuvių Tautinė Taryba gamina tokių rezolucijų tekstą ir jis bus paskelbtas lietuviškuose laikraščiuose.

Taigi, dirbkite kiekvieno kolonija, ar ji butų didelė, ar maža. Lai išgirsta Amerikos valdžia lietuvių balsą ir jų troškimus.

Gavėjo rasytės bus atiduodamos siuntėjui kaip tik jos ateis iš tų kraštų.

// Caro išpažintis.

Rusijos buvusis caras Nikolajus dabar išsiųstas į Tobolską „ant poselelnijos“ neseniai patalpino savo išpažintį rusų laikraščiuose. Ta išpažintis apėjo ir daugelį anglišku laikraščiu.

Iš tos išpažinties aišku vienas, kad caras kaipo žmogus, nėra blogas, tik jis visiškai bevalis, bespekis. Jis buvo tiktai žaislu reakcioneriškų ministerių, ir ypač savo giminių, kurie su juomi darė ką norėjo.

Seimyniniame gyvenime caras abai mylėjęs savo pačią, carienę, kuri anot jo, yra gera moteris. Tie visoki užsiuolimai Iliodorų, Miljukovų ant carienės buk neturį joko pamato. Rasputinas niekad nebuves priartintas prie seimynos. Tai vis priešų išmisalai.

Indomu ir tas, kad caras jau pirmiau norėjęs atsiskirti nuo sosto, bet prie to nedaleido jo giminės. O antra, abejojęs, kad sostas netektų kuriam jo giminei ar kad delto neklintų suirtės. Per visą viešpatavimo laiką jis tik galėdavęs nuspėti, kas Rusijoje dedasi, gi teisybė nuo jo visuomet buvo slėpiama.

Jis aprašinėja, kaip jis labai kankindavosi, o ypač kaip daug prisiejo pernešti sunkumų jo žmonai, carienei. Ne saldaus jų gyvenimo buta.

// Lenkiškas pavojus.

„Darb.“ išspausdino žinią, kad Varšavos lenkų pildomasai komitetas kreipėsi į vokiečių, austrų ir bulgarų valdžias prašydamas, kad Lietuva butų priskirta prie Lenkijos. Tą prašymą remia ant istorikų jų teisių, tai yra ant Ugnijos ir ant tarptautinių teisių. Tas reikiška, kad lenkai niekaip negali išsižadėti Lietuvos. Lietuvos nepriklausomybė tai jiems kaulas gerklėje. Lietuviai visur kur tik gali, turi protestuoti prieš tokį lenkų darbą.

// Apie srovinių santikių sušvelnėjimą.

Vienas klerikalinis organas rytuose išsireiškė, kad reikia, kad

astriai naikina įvairius saloonus, tamsias vieteles, kur jauni kareiviai suklypsta doroje ir beto užsikrečią lytiškom ligom.

Žodžiu viskas daroma, kad mūsų apgynejai jaustųsi save gerai ir žinotų, kad už juos stovi visa šalis.

// Pinigai galima siųsti Lietuvon.

S. V. valdžia paveliavo American Express Company priiminti pinigus persiuntimui i užimtas Rusijos kraštus. Reikiška ir Lietuvą. Pinigai eis per Roterdamą, Holandijoj ir minėtos kompanijos valdininkai neturi pamatų abejoti, jog siunčiami pinigai ne nueis tam, kuriam siunčiama.

Pinigai persiuntimui bus viok priimami tik prisilaikant šių taisyklių:

1. Reikia siųsti asmenim, (ne draugijom).
2. Gavėjas turi buti Rusijos arba sąjungiečių pilietis.
3. Tik tam galima siųsti, kuris negatbutinai reikalauja pinigų pragyvenimui.
4. Galima siųsti nedaugiau \$75 vienam asmeniui (nedaugiau \$25 nepilnamečiumi, o \$125 visai šeimynai) kas 30 dienų.
5. Siuntėjas turi prisiekti ant tam tikrų dokumentų.
6. Pinigai siuntimui sumokami S. V. dolariais.

Gavėjo rasytės bus atiduodamos siuntėjui kaip tik jos ateis iš tų kraštų.

// Caro išpažintis.

Rusijos buvusis caras Nikolajus dabar išsiųstas į Tobolską „ant poselelnijos“ neseniai patalpino savo išpažintį rusų laikraščiuose. Ta išpažintis apėjo ir daugelį anglišku laikraščiu.

Iš tos išpažinties aišku vienas, kad caras kaipo žmogus, nėra blogas, tik jis visiškai bevalis, bespekis. Jis buvo tiktai žaislu reakcioneriškų ministerių, ir ypač savo giminių, kurie su juomi darė ką norėjo.

Seimyniniame gyvenime caras abai mylėjęs savo pačią, carienę, kuri anot jo, yra gera moteris. Tie visoki užsiuolimai Iliodorų, Miljukovų ant carienės buk neturį joko pamato. Rasputinas niekad nebuves priartintas prie seimynos. Tai vis priešų išmisalai.

Indomu ir tas, kad caras jau pirmiau norėjęs atsiskirti nuo sosto, bet prie to nedaleido jo giminės. O antra, abejojęs, kad sostas netektų kuriam jo giminei ar kad delto neklintų suirtės. Per visą viešpatavimo laiką jis tik galėdavęs nuspėti, kas Rusijoje dedasi, gi teisybė nuo jo visuomet buvo slėpiama.

Jis aprašinėja, kaip jis labai kankindavosi, o ypač kaip daug prisiejo pernešti sunkumų jo žmonai, carienei. Ne saldaus jų gyvenimo buta.

// Lenkiškas pavojus.

„Darb.“ išspausdino žinią, kad Varšavos lenkų pildomasai komitetas kreipėsi į vokiečių, austrų ir bulgarų valdžias prašydamas, kad Lietuva butų priskirta prie Lenkijos. Tą prašymą remia ant istorikų jų teisių, tai yra ant Ugnijos ir ant tarptautinių teisių. Tas reikiška, kad lenkai niekaip negali išsižadėti Lietuvos. Lietuvos nepriklausomybė tai jiems kaulas gerklėje. Lietuviai visur kur tik gali, turi protestuoti prieš tokį lenkų darbą.

// Apie srovinių santikių sušvelnėjimą.

Vienas klerikalinis organas rytuose išsireiškė, kad reikia, kad

mūsų sroviniai santikiai sušvelnėtų. Ta nuomonė labai gera. Iš tikro reikia kad srovės matytų žmones ir kitose sau priešingose srovėse.

Reikia stebėtis tiktai tuomi, kad tokis sušvelnėjimo reikalavimas gimsta tenai, kur didžiausias aštrumas buvo vartojamas. Juk „Drg.“ ir „Darb.“ ko nebuvo prirašyta apie „nedorėlius“ „laisvamanius“, kiek kartų išbažnytinių sakyklų buvo keikiami jie, net jų įstaigos, komitetai iš sakyklų buvo vadinami paleistuvysčių vieta (Kun. J. Dobužinsko pamokslas). Ir po to reikalaujama sušvelnėjimo. Taigi jei tik švelniai, žmoniškai elgtųsi patis klerikalai, galima užtikrinti, kad ir su jais visi elgsis mandagiai.

Bet iš kur tas „sumanymas“ butų nei kilęs, jis yra geras. Amerikiečiams stokuoja ne tik sušvelnėjimo, bet ir žmoniškumo.

// Delko mums taip sunku apie save pranešti svetimtarčiams.

Visi jau patyrėme kaip yra sunku pranešti ką nors apie mūsų troškimus, apie mūsų kultūrą, veikimą, tautą ir tt. Gerai, kad kuriam pasisekė patalpinti vieną-kitą žinutę, visi džiaugėmės. Visi jautėme, kad yra kokia tai siena, bet niekas nežinojo.

Tik dabar išėjo i aikštę, kad caro valdžia buvo padariusi sutartį, kad vakarinės Europos šalys nekeltų Lietuvos ir Lenkijos klausimo. Tas reikiška, kad caro valdžia visuomet spaudė mus ne tik pas save, bet ir užsieniuse. Dabar tas gal but lengviau, nes juk pačių sąjungiečių yra interesas tą klausimą kelti. Jei mes prieš mūsų norą busime prijungti prie Vokietijos, jei sąjungiečiai apels Lietuvą, tai vokiečiai labai susidrutins Lietuvos turtais ir visuomet grumos pasaulio demokratijai. Todėl sąjungiečių turėtų buti didžiausias tikslas mus paliuosuoti iš po vokiečių ir tuom padarytų daug geru ne tiktai mums, bet ir sau.

// „Globos“ ingaliotinis Amerikoje.

Tarp Rusijos lietuvių yra susitvėrusi „Globa“, kuri rupinasi sušelpimu Mažosios Lietuvos lietuvių išgabentų Rusijon. Tam tikslui ji renka aukas. Pirmiau ji savo ingaliotinj Amerikoje turėjo p. A. Rimką, bet tam išvažiavus Europon ingaliojo p. J. Strimaitį, kuris renka aukas jos naudai.

// Imigracija i Suvienytas Valstijas.

Sulyg valdžios paskelbtos statistikos pasirodo, kad per rugsėjo mėnesį viso atkeliavo i Suvienytas Valstijas 9,228 žmonės, tarpe kurių 12 lietuvių. Per tą patį laiką iškeliavo 7,227 žmonės tarpe kurių nebuvo nei vieno lietuviu. Daugiausiai atkeliavo anglių ir skandinavų. Paskui juos sekta japonai ir negrai.

// Laisvamanių „bažnyčia“.

„Draugas“ vis nesiliqvoja neprigulmingąjį kun. Miekevičių vadinti laisvamanių (suprask tautiečių) vyskupu delei jų pažemimo ir išjuokimo. Supraskite gi: laisvamanių vyskupas, laisvamanių bažnyčia. Jei jau syki kas nors turi savo bažnyčią, savo vyskupus, savo bažnytines apeigas, savo tikėjimą i Dievą, tai tas jau nėra laisvamanių. Po žodžių laisvamanių juk pas mus suprantamas ateistas. Juk pati logika rodo, kad jokios laisvamanių bažnyčios, tikybos, ar tam

panašaus negali buti. Bet „Drg.“ nežūri i logiką, kuomet jam reikia žeminti ne savo partijos žmones.

Kaslink kun. Miekevičiaus, ir jo neprigulmingos parapijos, bei leidžiamo „neprigulmingųjų“ laikraščio, tai tautininkai nieko bendro su juomi neturi. Nei Miekevičius klausėsi kaip jis steigė savo parapiją, nei ji remia tautininkų laikraščiai, nei už ji agituoja tautininkų organizacijos. Gal primes tą, kad tas laikraštis spausdinamas tautininkų spaustuvėje. Bet tai kvailas užmetimas. Jei nebutų spausdinamas vienur, tai atspausdintų kitur. Spaustuvės juk atlieką tą, kas užsako. Bet juk „Drg.“ to negali suprasti, jis per „augšto“ mokslo suprasti, kad du ir du yra keturi.

Tose „Draug.“ melagystėse ir „pasveikinimuose“ mes matome tiktai vieną, tai yra — jis stengiasi pjudyti tautininkus su neprigulmingais katalikais, mat patįs neįveikia, o pasikviesti valdžią negali, nes tas leista šios šalies įstatymais. Reikia pripažinti, kad tai gudri taktika. Bet mes dar kartą pasakome, kad i tuos reikalus tautininkai negali ir neturi kišties, nesikiša ir nesikiš, ko! jie laikysis savo užbrėžtų principų.

**TARYBŲ ATSTOVŲ
 SUSIVAŽIAVIMAS.**

New Yorko veikėjų sumanymu per pp. V. Jankauską, A. Kaupą ir kun. N. Petkaus pakvietimu įvyko srovinių tarybų susivažiavimas 29 d. lapkričio McAlpin hotelyje New Yorke. Pribuvo šie atstovai:

Nuo Amerikos Lietuvių Tarybos: kun. J. Kaulakis, Dr. J. Bielskis, kun. Jakačaitis, p. J. Mišauskas ir J. Kaupis.

Nuo Lietuvių Tautinės Tarybos: pp. P. Norkus, J. Vinikaitis ir A. Martus.

Taigi pribuvo ir inžinierius Naruševičius, kun. J. Žilinskas ir susivažiavimo sukvietėjai: p. V. Jankauskas ir kun. N. Petkus, kuriems suteiktas patiriamasis balsas.

Pirmininku išrinktas J. Kaupas, sekretorium V. Jankauskas. Pirmiausiai likosi perskaitytas laiškas nuo Lietuvių Darbininkų Tarybos, kuri savo atstovų neprišiantė motivuodama tuomi, kad ji ne politiška organizacija, bet pabrėžė, kad ji stovinti už Lietuvos demokratinę neprigulmybę. Susirinkusieji atstovai išreiškė didelį apgailėstavimą, kad jie ne dalyvauja taip svarbiame susitarime, kaip Lietuvos laisvės klausimas, taigi išreiškė viltį, kad trumpoje ateityje šigamė klausime bus galima bendrai veikti ir su Darbininkų Taryba.

Aptarta kaslink tarimų tvarkos. Pasirodo, kad šioje konferencijoje gali buti tiktai du balsu, tų yra vienas nuo ALT. (katalikų) ir antras nuo T. T. (tautininkų). Nutarimai tik tada tiesoti, kuomet abidvi pusės sutinka.

Inžinierius Naruševičius, plačiai referuoja apie Rusijos lietuvių veikimą ir nurodo butus ir reikalą, kurio delei reikia bendrai veikti. Tą patį padaro ir k. J. Žilinskas. Abidvi pusi principaliai sutinka, kad reikia bendrai veikti abiemis taryboms tiktai ir išnešama sekanti rezolucija:

Suprasdami svarbumą šio momento politiškame tautos gyvenime Amer. Lietuv. Tarybos ir Amer. Lietuv. Tautinės Tarybos atstovai pripažįsta reikalingumą ir svarbą lietuvių sutartino dar

bo Lietuvos pilnos neprigulmės atgavimo klausime.

Kyla klausimas, kokių būdu suėiti bendrą veikimą, kaip suderinti abiejų tarybų veikimus. Čia buvo pasiūlyta įvairūs įnešimai, diskutuojama, bet vis neprieinama prie to, kad abidvi pusi sutiktų. Pagaliaus prieinama prie sekančių nutarimų, kuriuos priima abi pusi:

1) Nutarta iš ALT. ir TT. išrinkti pasitarimų komitetą.

2) Komitetas pildys tiksliai tuos nutarimus, kurie bus abiejų tarybų jam pavesti.

3) Komitetas turės patariamąjį, bet ne sprendžiamąjį balsą.

4) Komitetas negali pildyti tų nutarimų, kurie nėra abiejų tarybų priimti.

5) Tarybos pasilieka sau teisę pildyti savo nutarimus ir kitokiais keliais negu per pasitarimų komitetą.

6) Komitetas susidės iš žmonių paskirtų nuo tarybų po 3 nuo kiekvienos.

Buvo daug ginčų dėl to komiteto vardo. Viena pusė nurodo, kad tas komitetas vadintųsi tarybų Pildomuoju komitetu, bet kiti tam griežtai priešiši. Pagaliaus susitariama, kad kiekvienas paskirame atsitikime abiems taryboms ingaliavus, tas pasitarimų komitetas vadinsis Pildomuoju tarybų komitetu.

Tas komitetas ingaliotas daryti visokius susisėjus su Europą ir tam panašiai.

Lėšas savo atstovų padengs pačios tarybos, bendras gi lėšas padengs sulgy susitarimo pusiau.

Pasirodo, kad ginčai ir nesutikimai dėl Centralio komiteto labai klūdo sutartinam darbiui. Todėl abi pusi išreiškia pageidavimą, kad tas klausimas būtų susitarimo keliu išrištas toje prasmeje, kaip nustatė Wilkes-Barre susivažiavimas.

Buvo dar ir daugiau pasikalbėta apie įvairius reikalus, bet jie neįrašomi čionai, nes atstovai tuose klausimuose nebuvo ingalioti.

Šie visi nutarimai inaina į galę taip greitai, kaip tik abidvi tarybi juos užtvirtins.

Presos Komitetas:
P. Norkus ir
A. Kaupas.

Kaip Žmogus Patyrė Iš Ko Saulė Susideda.

Kasdien mes matome saulę, bet vargiai kas žinome iš ko ji susideda. Kurie tai iš knygų dasižino, bet visgi daugeliuj tas nežinoma. Pabandysime mes tai paaiškinti.

Jei saulės spindulių perleisti per prizmą, tai yra per trikampę gero stiklo lazduotę, tai saulės spindulis perėjes per tą prizmą pavirs į keletą spalvų lygiai tokių, kaip laumės juosta. Tas aiškiausiai parodo, kad baltas saulės spindulys susideda iš 7 kitų spalvų. Mat šviesa yra ne kas daugiau, kaip etero judėjimas, kurio pilnas oras, pilna žemė ir pilni kiti daiktai. Šviesa, tai ir yra to etero vilnis. Kuomet tos vilnis eteru eina sau liuosai, susimaisę, tai mes matome, kad balta šviesa inaina į stiklinį trikampį. (prizmą) ir išeidama ji persilaužia, tai persilauždama kiekviena spalva vis truputį kitaip persilaužia. Tokiu būdu iš vieno balto spindulio pasidaro vi-

sa eilė spalvuočių spindulių lygiai tokių kaip laumės juosta.

Pirmutinį kartą šitokią bandymą ištyrė saulės spindulius padarė garsusis Anglijos mokslinčius Newtonas. Jis užsidarinėjo visus langus kambario, vienoje langinyčioje išgrėžė skylę, per kurią ir krito į visiški vieną saulės spindulį, arba siauras spindulių pluoštelis. Newtonas taip sutaisė, kad tas spindulys kristų ant stiklinės prizmos. Kitoje gi pusėje prizmos jis pakabino drobę ant kurios ir pasirodė visos laumės juostos spalvos. Tokiu būdu Newtonas galėjo tyrinėti saulės spindulius.

Tos spalvos, kurios išskirsčiusios iš vieno spindulio vadinasi *spektra*. Jei paimsime saulės spindulį ir jį taip išskirstysime su prizmos pagalba, tai bus saulės spektras. Bet jei tai bus menulio spindulys — tai vadinis menulio spektru ir tt. Vienu žodžiu su pagalba prizmos galima kiekvieno spindulio gauti spektra. Net galima gauti ir kerosinų, malkų, geležies spektrus, nes užtenka juos uždegti ir kuomet jie dega, tai duoda šviesą, o ją jau galima perleisti per prizmą ir gauti spektra. Geležį, varį, misingį ir kitus nedegantįs daiktus reikia inkaityti iki toli, kad jie šviestų. Vienu žodžiu, nėra pasaulyje tokio daikto, kurio negalima būtų gauti spektra.

Paimkime druską. Jei ją mesti ant gazono ragelio, tai liepsna pasidarys šviesiai geltona, bet tuom patim laiku ir tos šviesos spektras pasikeis. Jei mes geriau prisžiūrėsime į tokią spektra, tai pamatysime tenai vieną liniją, kurios nerasime jokiuose kituose spektruose. Mes žinome, kad druska susideda iš taip vadinamo elemento natrijus. Iš to jau galime suprasti, kad natrijus duoda tiksliai savo liniją spektre, kurios neduoda jokis kitas elementas.

Dabar prisžiūrėkime į saulės spektra ir ar jame toje pat vietoje rasime liniją, kurią duoda natrijus. Pasirodo, kad saulės spektre yra ta linija. Jau mes žinodami, kad tokią liniją tegali duoti tiksliai natrijus, išvedame, kad saulėje turi būti natrijus, kitaip nebutų iš kur atsirasti tai linijai.

Dabar galime pakartoti su geležė, ar su kitais elementais ir pažiūrėti kokias jie spektre duoda linijas ir ar jos yra saulės spektre. Pasirodo, kad visos linijos yra. Iš to jau išėina, kad saulė susideda iš tų pačių elementų, ką ir žemė. Tai yra, kad saulėje yra oras (visoki gazai) geležis, varis, vanduo, ir tam panašiai.

Tokiu būdu ir likosi atrasta, kad ne tik saulė susideda iš tokių pat daiktų, kaip mūsų žemė, bet net tolimiausios žvaigždės susideda iš tokios pat medžiagos.

Vieną kartą Anglijos mokslinčius Ramzajus, betyrinėdamas saulės spektra pastebėjo vieną mažą liniją, kurią negalėjo duoti jokio aži žemės esančio elemento spektras. Ramzajus tuojus išvedė, kad ant saulės yra koks tai elementas,

kurio ant žemės nėra. Jis jį pavadino gelijumi (greičiškias „helios“ reiškia saulę). Jis pradėjo su visokiomis geromis prietaisomis tyrinėti tą naują elementą ir ištyrė, kad tai esantis tam tikras gazas. Tik pasakui po kelių metų, kiti mokslinčiai-chemikai surado ant žemės tą gelijų. Pasirodo, kad gelijus tai yra toki gazai, kurie gaunasi jei gerai kaityti elementą vadinamą „kveleitu“. Tokiu būdu daiktas pirmiau buvo atrastas ant saulės, o tik paskui jau surastas ant žemės. Vėliau mokslinčius Ramzajus pripardė, kad tas gelijus gaunasi dar iš kito stebėtinio elemento vadinamo radijumi.

Saulėje yra dar vienas elementas, kurio ant žemės nepasisekė surasti. Kuomet buvo pilnas saulės užtėmimas, tai yra kuomet saulė užstoja mėnulį, tai galima matyti apie tą vietą kur saulė yra, šviesų grįžulį. Tą grįžulį paprastai vadina vainiku, nes jis ištikro yra saulė apvaikina. Ot, šitą tai saulės vainiko šviesą mokslinčiai ir bandė ištyrėti. Ji sunku ištyrėti, nes galima tyrinėti tiksliai laikė saulės užtėmimo, kuris juk labai retai būva. Tik vėliausiu laiku išrasta būdai, kaip tą saulės vainiką tyrinėti ir giedrioje dienoje.

Ot, šitame tai saulės vainike ir atrastas naujas elementas, naujas daiktas, kurio nėra ant žemės. Tą elementą pavadino „koroniumu“ (Karuna — vainikas). Ir galima spėti, kad koronius bus kada nors atrastas ir ant mūsų žemelės, kaip kad atsitiko su geliumi.

Taigi tas viskas, ką augščiau pasakėme aiškiausiai parodo, kad žmogaus protas ištyrė saulę ir žvaigždės nekenkia, kaip jis patyręs yra ir savo žemelę ant kurios gyvena.

Turime dar pridurti, kad koronijus yra lengviausias gazas, kuris tik yra pasaulyje. Jei jis būtų atrastas ant žemės, tai prisipylus jį didelę puslę, lengvai galima būtų ore lekioti. Apskritai imant, jis yra 16 kartų lengvesnis, negu oras.

Taigi matote, kaip mokslu vyrai ištyrė iš ko susideda saulė ir kiti dangiški kūnai. P. N.

KĄ RAŠO D-RAS J. SLIUPAS APIE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.

„Valio Lietuvos Atstatymo Bendrovei! Draugai, imkitės į darbą! Jus trusas atneš milijonų naudą. Taip puikiai sumanymas tinka! Po karės pabai- gai Bendrovė turės labai platų lauką. O kad ir milijonus sudė- tumėt, nebus per daug. Dabar ve- du tarybas ir bene gausiu užsa- kymą ant 40,000 porų čeverykų... Kaip tik viskas susitvarkys, tai gal kablegramu prisiūsiu tą už- sakymą Bendrovės rankosna. Bet gavę užsakymą, mėginkite at- likti kaip geriausiai galima. Po- nas R. Karuža savo užmanymu prisitarnavo Lietuvai daugiau, negu kas dabar įspėti gali.“

Gaila, kad čion neatvykau pe- reitąjį metą. Valdžiai baisiai rei- kėjo termometrų ir bučiau galė- jes gauti užsakymų milijonais rublių vertybės. Dabar jau per

vėdu. Miestų sąjungos būtų savo pinigais net fabriką pastatę, ku- ris mūsų tautiečiams būtų dova- nai tekęs, jei tik jie būtų pa- norėję patį vesti... Visgi pasa- kyti turiu, kad Bostono lietu- viai, kurie dirba termometrų fa- brike, čion galės po kareį įstei- gti dirbtuvę ir jiems seksis. Tik tegul susiorganizuoja, tegul ka- pitalą deda ir tuojaus po karės galima bus pradėti biznis, jeigu patį įstengs toki fabriką įsteigti ir termometrų tinkamai dirbti. Žinoma, vokiečiai eis į lenkynes, nes ir pirmiaus jie čion savo iš- dirbinius atveždavo; užtai reikia būti gerai prisirengus ir savo darbą mokėti! Priegtam, reikalin- gūs prietaisus, mašinas ir tt. rei- kės iš Amerikos parsivežti.

Rupinkitės darbininkus orga- nizuoti, — tai didžiausis reika- las. Tegul p. Martus nemiega, jo darbas yra vienas iš stambiausių.

Lietuvoje atsidarys didelė pro- ga bent pardavinėjimu automo- bilių. Turės būti įrengta didėji krautuvė Vilniuje, o šakos Kau- ne, Šiauliuose, Panevėžyje, Ra- seiniuose, Telšiuose, Vilkmergėje ir tt. Didesniuose centruose rei- kės garažų, kur mechanikai užsi- iminės automobilių taisymu. Čion Rusijoje yra didelės daugybės su- gedusių automobilių, ypačiai ka- riškių, kurie niekas nemoka sutai- syti: truksta dalių, bet ypatingai mechanikų, mokačių taisyti. Lie- tuvoje reikės nedidžių keliavi- mui automobilių, o tuomi labiau- važtos vežiojimui. Be abejonės ir komunikacija tarp miestelių bent iš pradžios lengviaus vykinama bus automobiliais-omnibusais. Ne- pamirškite traktorių, kuriuos p. Fordas dirba; tie žemės dirbimui bus butiniai reikalingi. Iš to ga- lite matyti, kad tai lietvai rei- kalingas yra sindikatas, kuris to- kį dalyką visoje Lietuvoje gyve- niman įvykintų. Todėl reikia jau dabar sudaryti su p. Fordu su- tartis ir reikia sutverti tokis syn- dikatas iš žmonių, kurie moka au- tomobilius sustatyti, juos taisyti ir jais važinėti. Nepraileiskite tos progos, nes kitaip svetimieji užbėgs mums už akių. Ir mane galite to sindikato naryston pri- rašyti. Tik susimildami padary- kite taip, kaip rašau. Lietuvoje tik Fordo vežimai tetiks, todėl ir reikia su p. Fordu jau dabar su- tarti ir kontraktus padaryti. Arklių nedaug bus tėvynėje, tat automobiliai juos užvaudus kuomi geriausiai.

Lietuvoje bus didelis laukas darbininkams apsergėjimui nuo gaisro; tik nežinau, kaip čion tas reikalas susidės: ar apsergėji- mas įvyks valdžios rūpesniu ar bus privatinės inicijatyvos drau- gijos tai lietvai. Šalė nuo gaisro apsergėjimo nereikia užmiršti nei gyvasties apsergėjimo. Kas Amerikoje tose darbo šakose yra prasilavinęs, be abejonės ras pla- čią dirvą pasidaravimui. Ir tas darbas nebus viltintinas, bet tuo- jaus pradėtinas, kaip tik karės andra nusimalšins. Reikia taipgi įsteigti savitarpinė apsergėjimo draugija galvijų, arklių ir tt. nuo apsirgimo ar nustipimo, kaip tai yra pas Estus.

Į Ameriką aš visuomet žiūrė- jau kaip į gerą mokyklą mūsų žmonėms ir neapsigavau, nes čio- nykščiai lietuviai dabar iš Ame- rikos laukia — ir kapitalo ir su- manių darbininkų. Kad taip yra, duosiu dar paveizdų.

Stebėtina, kad Lietuvoje dau- guma malunų priklausė žydams. Štai ant Ventos buvo daug ma- lunų ir vis žydų rankose. Tas pat Panevėžyje; labai gerai se- kėsi žydai Baisogaloje su pikliu- mi ir šiaip garinėmis mašinomis bemalant, Šiaulių miesto pakra- čiuose Mauša turėjo didelį malu-

nų su nafta varomomis mašino- mis; jis, kaip ir kitas žydas Goltz, gaisre palydėjo malunus, ir po tam dar geresnius įsistei- gė. Jie, mat, javus nuo žmonių supirkdavo ir maldavo parduo- sui. Ir tartokai kaip kur buvo žydų rankose, ypatingai didelės buvo Rubinsteino rankose. „Ei! Broliai! Pasirupinkite malunais! Ar išpirkite ar patįs pastatyti pasirupinkite, nes čion yra didė- lis dalykas prieš jus. Čion rei- kia kapitalo taipgi, nes ažuot javus leisti Liepojon arba Jelga- von (Mintaujon) ar kitur, gali- ma pelningiaus apsversti juos ant vietos sumalant ir tuomet pardavinėjant mitus ir namie ir paįs-darys, ką galėdami, ypačiai javams, bent kiekvienas paviete, nors ne po didelį, o jau didelį rei- kės pastatyti uostuose. Prisiren- kite! Prisižiūrėkite Amerikos ja- vų elevatoriams, kad Lietuvoje nors mažoje skalėje galėtumėte tuojaus pastatyti.

Viešnių miestelio žydai misda- vo tik pirklyba paukščių; supir- ko žąsis, vištas (ir kiaušinius), kurkinus ir tt., statydavo Rygon. Iš kitų vietų žydai pulkus vary- davo į Prusus. Kodel musų žmo- nės tuomi neužsiėmė, kas juos žino? Ga! karę prajausdami, be- veliojo bėgti Amerikon? Kiek gir- dėjau, tai p. Sergius Klimas bu- vęs žirnių pirklybą savo rankos- na paėmęs ir statydavęs į Liepo- ję ir Karaliaučų. Žydai, žinoma, labai piktnisosi jo darbštumu.

Ir fermeriai specialistai bus pageidaujami, beje tokie, kurie moka versties tabaku, paukš- čiais, sodais, pieno išdarbiais ir tokie, kurie mokės kanuoti ukės produktus (daryti canned goods) iš slyvų, agrazdų, agur- kų, vyšnių ir tt. Visur specialis- tai bus pageidaujami.

Akyva, kad ir gerlaivystė Ne- munu buvo žydų rankose, nors jų laivai baisiai nešvarūs ir šlyk- ščiai vedami buvo. Amerikoje ke- letas bent lietuvių yra mokėsi ju reinvystės, ir jiems tikty užsimi- ti taja darbo šaka. O kapitalą taip pat pasirupinti prisieina iš- kalno.

Daug reikėtų šnekėti apie ku- rortų intaišymą. Lietuvoje yra ži- nomos vietos; Druskininkai, Ber- štonas, bet ir ten geros tvarkos nebuvo. Nuo romantizmo gydyties randasi vietos Pasvalyje ir Šiau- liuose (čion p. Sugintas tai mė- gino), o nuo nervų ligų tinka Venta Papilyje ir Vieksniuose. Taip pat Palanga laukia išmanin- gos rankos. Gal dar ir daugiau tokių vietų yra, bet jos pasilieka ar neišnaudotos, ar netinkamai naudojamos. Čion Amerikos dak- tarai tegul pamintytų ir tegul nesigailėtų nei darbo nei kapita- lo! Prisižiūrėję svetur tokiems dalykams iš arto, jie padarytų mūsų šalyje didelį pritraukimą svieto... Čion reikia ir elektriskų mašinų, ypač X-spindulių maši- nų. Čion jos veik nežinomos, ir bent Rygoj, Varšavoj etc. teran- damos. Gydytojai yra laukiami, ir tegul tat jie nepasigaili par- vežti Lietuvon visokių prietaisų, instrumentų, ypačiai X-spindulių mašinų.

Moters, kurios moka skrybeles rengti ir puošti, miestuose ras pelningą vietą; čion labai mažai mokačių tesiranda. Reikia tik, kad turėtų gerą skonį ir kad gra- žiai mokėtų padabinti, — o jau pelno bus per ausis.

Taip pat labai pageidaujami pa- prasti kromninkai — pirkčiai, o ką jau besakyti apie tuos, kurie parduoda apsirėdymo ir pasirėd- mo smulkmenas, marskinus, ka- klaraikščius, visokius blizgučius, drapanas, apvalynę ir tt. Jeigu čion būtų viskas Amerikos būdu vedama, tai pasisekimas užtik-

rintas. Žinoma, čion aš nemanau apie tuos, kurie nėra mitrus ar nemokės surasti, kur geriaus pir- kties pirkinius, kaip geriaus iš- garsinti savas biznis ir tt. Aš šne- ku apie pirklius jaunos kartos, kurie mokėjo savo kromus vesti Amerikoje, — tokie tai ras čion ir pelną ir pagodonę ir paramą.

Bet neturite miegoti! Žydai tu- ri kapitalo nemaža ir nori už- griebti atstatymo Lietuvos rei- kalą. Ir rusų miestų sąjunga šau- kia konferencijas, sugriautųjų tautų atstatymo reikalais ir nuo lietuvių nori išgauti žinias kiek reikės kapitalo, medžiagos, tech- niku ir tt. Lietuviai spiriasi ir žinių neduoda, pasitikėdami, kad paįs-darys, ką galėdami, ypačiai jie pasitiki Amerikos lietuvių kapitalu ir šiaip laukia jų pagal- bos. Tat neapgaunkite savo brolių tėvynėje! Bemkite Lietuvos At- statymo Bendrovę, kuri kaip ma- tyti, turi didelę uždotį. Kad ir kelis milijonus dolarių sudėsite, bus neužtektina! Už jusų suma- nymą, Tėvynė atsimokės šimte- riopai!”

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, skelbdama šitą ištrauką iš musų didelio Lietuvos mylėtojo, D-ro J. Šliupo laiško, nuosirdžiai kvie- čia kaip pavienius lietuvius, taip ir jų draugijas bei organizaci- jas dėties prie Bendrovės ir iš- vien dirbti Lietuvos ekonominei ateičiai. Neužtenka laikraščiuose skelbiamų žinių apie Lietuvos rei- kalus. Neužtenka gražių kalbų, kritikų, mokinių, — reikia ak- tivio darbo, reikia pinigų. Pimi- gai, indėti į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, negalės prapulti jie neš pelną, jie atliks didelį darbą. Draugystės, kuopos, pavieniai žmonės, laikydami savo pinigus bankuose, auklėja svetimtaučių korporacijas ir biznius, tat Ar- ne geriau tais pinigais auklėti savo pramonę, prisidėti prie iš- griauto tėvynės atstatymo?

Reikalaujant informacijų, kreip- ties reikia šituo adresu:
Lithuanian Development Corp.
320 Fifth Ave., New York, N. Y.

LINKSMIAUSI SKAITYMAI
TAL
„TUKSTANTIS IR VIENA NAKTŲ“
šią puiką ir didelę knygą galima
gauti „Vienybės Lietuvninkų“ admi-
nistracijoje. Kaina \$2.00.
„VIEN. LIET.“ ADMIN.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PAGRAŽINKIT KAMBARIUS

NIEKAS taip nepagraži- na kambarių kaip puikus paveikslai. Paveikslas

'PRIE LIUOSYBĖS'

tai butinas kambario pa- gražinimas. Šis paveiks- las yra 28 colių pločio ir 22 colių ilgio.

JAME nupiešiama kaip laike didžiosios rusų re- voliucijos žmonės plėšia rusų įstaigas; kaip pri- verčia viršaitį — valdžios šalininką — suminti caro paveikslą; kaip merginos neša vėliavas.

PAVEIKSLAS nupieš- tas 6 spalvomis, gambiausių piešėjų. Tokis paveiks- las tai gyva atmintis re- voliucijos laiku. DABAR tą labai didelį paveikslą parduodame la- bai pigiai — tik už 50c. su prisiuntimu.

Reikalaukite ADMINISTRACIJOJE

**TRUPUCIUKAS TUS-
ČIŲ SKAMBINIMŲ**

„Kokiems galim susipratu siam darbininkui reikia Visuotino Seimo?“ — energinai sušuko mūsų besiliepsnojas nuo klesinio susipratimo laikraštis „Kova“, užgirdęs Rochesteriečių patiekta rezoliuciją. Išsvajojęs baubą — lietuviški buržuai — jis duoda varpan ir atsitraitęs grumena pavojų nuo jo klesniam darbininkam. Ir ištikro pavojus yra — nekuriem socialistiniem filosofofiam ypač bausis — tik visai ne baubinis, kaip mano „Kova“, bet realis ir tikras, kaip žemės siautimas apie saulę. Tai kad klesiniai darbininkai nutrenks atskalamo pančius ir pasijus save laisvais žmonėmis, o ne gyviais einančiais akilai prieš visus ir viską. Tuomet išdidiegi laisvės jausmų, jie stos kovon už Lietuvos laisvę. Tuomet vietoj laukti, kol svetimi turtuoliai paims juos ekonominėn verguven, jie šoks tvirti kooperativę pramoniją. Tuomet jie vietoj svajoti, yt pirmieji krikščionys, apie ateinančią Dievo karaliją, pažvelgs į tuos vilkus, kurie po socializmo priedanga švaistėsi po jų draugiją. O tas, suprantama, ne visiem — Jurigiam bus ant sveikatos.

O štai kodel susipratu siem darbininkam reikia Visuotiname Seime dalyvauti:

1. Lietuvoj tapo sutverta iš visų partijų Tautinė Taryba ir vokiečių karinės valdžios užtvirtinta. K. ir D. Tarybos Pildomas Komitetas, taikos reikalavimuse užreikšė, kad Lietuvai bus duota autonomija. Prezid. Wilsonas kiek kartų išsitarė, kad mažosios tautos turi gauti laisvę. Iš šių trijų faktų, mes galim išvesti, kad Lietuva bus atstatyta kaip šiočia-tokia valstija. Bet lietuviai turi prižiūrėti, kad ta valstija būtų visiškai laisva nuo mažiausio jungo, kaip politikinio, taip ekonominio; ir kad lietuviai turėtų pilną galę tvarkyti savo vidujinį gyvenimą su lyg noro.

2. Po šios karės persimainys (o jau net dabar dikčiai persimainė Anglijoje ir Rusijoje) žvilgsniai į roles darbdavio ir darbininko. Pramonija sudemokratės. Darbininkas gaus balsą pramonijos vedime, ir dalį iš jos pelnų. Bet Lietuvoj veik nėra pramonijos ir ją reikės budavoti. Todėl kiekvieno lietuvio darbininko pareiga yra susitelkti kruvon su kitais ir subudavoti Lietuvoj kooperativę pramoniją. Tuomet mes neturėsime didžių kapitalistų ir didžių neturtuolių ir aišku, kad nereiks kelti jokių socialių revoliucijų. Taip pat mums reikia sutverti ir kooperativę prekybą del tų pačių priežasčių.

3. Kiekvienos tautos ar burio žmonių gyvenime atsiranda asmenų, kurie randa džiaugsmą vergime savo brolių, ar tai nušėkai, ar tai protišėkai. Taip pat kiekvienos tautos ar burio žmonių gyvenime atsiranda asmenų, kurie randa džiaugsmą našiam vadovavime savo brolių ir nurodyme kelių, kuriais eidami jie atsiektų geriausio, pagal aplinkybių,

gerbuvio. Taigi lietuviam reikia susitelkus kruvon prašalinti pirmuosius asmenis iš savo tarpo, o iškelti ir paremti antruosius. — Nes savęs atstatymui, patiesimui tvirtų pamatų tolimesnei pažangai, Lietuva reikalauja ugningų, drąsių ir žinančių vadovų.

4. Kadangi rusų burokratijos gniaužiant mūsų tautinę samonę, mes inpratom neužsitikėti vienam kitu, nors ir esame vienuoliais, lygiai skriaudžiamais broliais. Atkeliavę čionai su tikslu ar tai išbėgti nuo priespaudos, ar tai pasipelninti pinigų, mes visgi turėjom širdyse troškimą vėl pamatyti Lietuvos kraštą ir žmones. Lietuvai tampant valstija, dauguma mūsų ir grįš atgal. Tokiu būdu mums prisieis gyventi kruvoj. Todėl kiekvieno lietuvio pareiga yra arčiau pasipažinti su savo broliu ir jo minčių krypsniais. Nes kuomet šeimynoj nariai suprant viens kitą, tai ir laimė ten žydi.

Visuotinas Seimas dikčiai padėtų tuos tikslus atsiekti. Todėl ne tik susipratu siem darbininkam reikia jame kuo skaitlingiausiai dalyvauti, bet ir kiekvienam tėvūnainiui ir kiekvienam lietuviui-žmogui. Buržujų pavojus kol kas tėra tuščiu skambinimu. Bet jei mes neveiksime, jei nesubrusime vienytytis, tai jis pasidarys skaudžiai tikru. O tuomet mes patis busime kalti, kad jį išaukėm mūsų gyvenime.

Vėl kitas mūsų laikraštis (kalbam apie „Darb.“), vidados net žeris nuo teisingumo, meilės artimo, nuolaidumo ir tam panašių dorybių taip pamylu demokratybės pradus — Lygybę, Brolybę, Laisvę — kad vietoj Visuotino Seimo jie pasiulu tautiečiams (kurie, žinote, jau nsmuko, ištizo, subankrutijo ir tt. ir tt.) ineiti Amerikos Lietuvių Tarybon. Tarybon, kurią ne jie tvėrė, kurios tikslų nei taisyklių plačioji visuomenė nežino. Užskambinę tokių riebų sumanymą, jis dar pabaidė tautą, jog šaukdami seimus-seimelius mes paliksim minkšta tesla visiem minkytojam ant džiaugsmo. Tik visa bėda tame, kad tauta norinti demokratiškai gyventi ir turi šaukti svarbiose savo gyvenimo valandose tuos „seimus-seimelius.“ O kad lietuvij tauta pergyvena svarbiausias valandas, to nieks negali užginčyti. Kaip mes pasielgsime ir kokius pamatus subudavosime dabar, intekmiuos Lietuvos ateitį.

Užskambino ir kiti laikraščiai apie Visuotiną Seimą; vieni rimtai, lukuriuojančiai, kiti atmetiniai. Pastariesiems mat kenkia srovių „baubai“, kurie šokinėja prieš akis ir neduoda ižiūrėti kas dedasi ten toli ant regračio. Jie sekdami patarle — kišk į tarpą savo varpą — bando Visuotiną Seimą surengti ant sroviųjų pamatų. Bet tuomet atsitiks taip, kaip dainoje — Miške krumai, namie dumai, ant kermošiaus ubagai, ir Lietuovos žmonėms reiks tik dangintis Anapieliun, jei tokiose svarbiose valandose tautos reikalus susirinks

svarstyti ne žmonės-tėvūnainiai, bet sroviniai neregiai. Jei bijomasi sroviųjų baubų, jei bijomasi vadų-vadukų, tai del to nereikia buduoti už Lietuvos laisvę, budavoti kooperativę pramonę bei prekybą? Nejaugi srovės negali suprasti, kad Lietuvai bunant pavergtai, jų pačių gyvatams veik bus galas.

Visuotinas Seimas sušaukti yra nelengvas darbas. Bet jis reikalingas, kaip žmogui oras. Ir lai jame susirenka ne vien tik organizuotų lietuvių atstovai, bet ir atstovai tų, kurie ikišiol nesioorganizavo į kuopas, kurie nuošaliai stovėjo laike donkihotiškų sroviųjų peštynių. Ir lai Visuotinas Seimas buna lyg pirmasai žaibas troškiamie priešaudriniam ore, kuris nušvies mums kelią ir ateitį ir beto apvalys nuo Amerikon užmestos lietuvių tautos dalelės dulks, puvelklus ir indiegs-jon begalinę energiją žingsniuoti toliau pažangos keliais.

Broli lietuvai! Eik iš stubos stubon ir susipažink su savo broliu. Pasišnekėk su juo, ką jis mano apie savo vaikų ateitį. Apstarstyk su juo, kaip ir kokiais budais judu galėtumėt nukalt savo gerbuvi. Nes dar senai, senai vienas lotynų filosofas patėmijo, jog — žmogus yra kalikas savo Likimo.

Sarunas.

NAUDOKITĖS PROGA!!!

Kuris užsirašys pas mane laikraštį „Vienybė Lietuvinkų“ ant metų, tai tas gaus už dyką puikių knygų dovanų ir didelės vertės. Nieko nelaukdamas siųskite 2 dolariu per „money order“ o apturėsi laikraštį per visus metus ir knygu pundeļi.

JUOZAPAS P. GIUPAS.
P. O. Box 330, Ansonia, Conn.

Skaitytojų Ziniai!

Kiekvienas „VIENYBĖS LIETUVINKŲ“ skaitytojas gali pajieškoti savo pažįstamą arba draugą vieną kartą ant metų DYKAI per „VIENYBĖ LIETUVINKŲ“. Norėdamas susižinoti su savo giminėms ar pažįstamais pajieškok jų.

Adresuokite:

„VIEN. LIET.“ Administracija,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

- ♦ Tūk kę išėjo iš po spaudos nauja graži apysaka.
- ♦ **NAUDINGO ŽMOGAUS GYVENIMAS.**
- ♦ Pagal lenkiško sudėjo M. Untulis.
- ♦ Čion aprašoma kaip Jurginkas mokinosi, ką jis išmoko ir paskui kiek jis daug gero padarė mūsų žmonėms.
- ♦ Jurgiuko gyvenimas turėtų būti pavyzdžiu mūsų jaunimo gyvenimui. Todėl jaunimui, kad išmokti kaip reikia gyventi, reikėtų butinai tą knygutę perskaityti. Joje atras visus savo gerus darbus kaip veidrodyje.
- ♦ Neprošalį ją perskaityti ir mūsų senumenei, kuri joi ras kaip auginti jaunimą, kaip atspėti savo vaikų geiduius.
- ♦ Knygelė parašyta apysakos formoje, skaitosi labai lengvai ir suprantamai. Kaina tokios puikios ir tariningos knygutės labai priemama — tiktai 15c. Reikalaukite „V. L. ADMINISTRACIJOJ“ 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

A. ČECHOV.

TRAGIKAS IŠ PRIEVARTOS

Juokažaislė vienoje veiksmėje
Vertė P. N.

(UŽBAIGA)

dzzz!... dzz!.. Vuodai! (pašoka). Vuodai, tegul jie buva trisyk prakeikti, vuodai! (grumodamas kumščiomis). Vuodai! Tai aigiptiška bausmė, inkvizicija! Dzzz!... Duzgia taip gailiai, rodos atleidimo prašo, bet nenaudėliai taip tau inkas, kad tu paskui per visą naktį kasyšiesi. Tu ir rukai, ir muši juos, ir galvą į kaldrą apsvynioji — nėra išsigelbėjimo! Galų gale nuspjausi ir atsiduosi save ant suėdimo: paspringkite, prakeiktieji! Nespėjai priprasti prie vuodų, kaip vėl didžiausia bėda: tavo pačiulė seklyčioje uždainavo — ji dainuoja liuosnorių chore, naktimis mokinasi gaidas, o dienomis miega. O Dieve mano! Su tomis dainomis joki vuodai nesusilygins (dainuoja). — „Nesakyk, kad jaunystę pražudžiau“... „Aš vėl stoviu prieš tave sujudęs...“ O jus prakeikti!! Visą sielą iščiulpėte! Kad nors kiek nuširantinti aš šitoki „šposą“ iškrečiu: pradėdu pirštais barškvti į smilkinį. Taip sau barškinu į smilkinį iki ketvirtai valandai kol ji nenuėina miegoti. Oeh, broluži, duok dar man vandenio... Negaliu... Na ir šitaipei neišsimiegojęs atsikeli rytmetyje šeštoje valandoje ir marš ant stoties, kad suspėti ant traukinio. Bėgi, bijaisi pasivėlinti, o čia purvas, miglos, šaltis, brrr! O nuvažiavus į miestą vėl pradėk tą katarinką iš pradžios. Taip tai, brolau. Pasakyk su ta, kad gyvenimas, tai blogiausias daiktas, ir priešui tokio gyvenimo negalima palinkėti. Supranti — aš apsigau! Širdies takšėjimas, amžina ko tai baimė, skilvjs neverda, akysė tamsu... Ar tu tiki — aš psichopatu tapau... (dairosi). Bet tas lai buva tiktai tarpe mūsų... Noriu atsilankyti pas gydytoją Merežkauską. Brolau, užėina ant manęs kokia tai velniava. Tokiose pasiutimo ir apjakimo valandose, kuomet vuodai kanda, ar pati dainu dainuoja, staiga akysė susimaišo, pašoki, ir bėgi, kaip akis išdeges ir rėki ant viso namo: „Kraujo noriu! Kraujo!“ Ir ištikro tame laike norisi ką nors peiliu perverti! Ir niekas tavęs nesigaili, niekas tau neprijaučia, ir rodos, kad taip ir reikia. Net juokiasi. „Bet suprask gi, aš ne noriu gyventi! Čia ne vodevilius, bet tikra tragedija! Paklausk, jei jau neduos revolyerio, tai nors užjauk man!

MURASKA. — Aš užjaučiu.
TALKUS. — Matau, kad užjauti... Sudiev!... Vaziuosiu dar nupirkti kolbaso... dantims miltelių, o paskui jau ant stoties.

MURASKA. — O kur tu ant dačos gyveni?
TALKUS. — Prie Kreiviosios upės.
MURASKA (linksmai). — Nejaugi? Paklausk, ar tu nepažištai tenai gyvenančią poniją Olgą Finbergienę?
TALKUS. — Žinau. Net artymą pažintį turiu su ja.
MURASKA. — O tai tau! Tai puikus atsitikimas! Kaip tik gerai, kaip tai malonu iš tavo pusės...
TALKUS. — Kas yra?
MURASKA. — Balandėli, mielasis, ar negalėtum išpildyti vieną mano mažą prašymą? Buk draugas! Na, duok žodi, kad išpildysi!

TALKUS. — Ką gi?
MURASKA. — Tai iš draugiškumo! Meldžiu, mielasis. Pirmiausiai nuvežk labų dienų poniai Olgai Finbergienei ir pasakyk, kad aš sveikas ir bučiuoju jos rankytes. O antra, nuvežk jai vieną mažą daiktėlį. Ji senai jau prašė manęs nupirkti siuvamąją mašiną. Aš ją nupirkau, bet nėra kam jai nuvežti... Mielasis, nuvežk! Ir kartu nuvežk jai paukštį su klėtkak... tiktai atsargiai, nes klėtkos durelės gali sulužti... Ko tu į mane taip žiurai?
TALKUS. — Siuvamoji mašina... paukštis su klėtkak... Kuosas... žvirbliai...
MURASKA. — Jonai, kas gi su tavimi yra? Ko gi tu pamėlynavai?

TALKUS (trepsėdamas kojomis). — Duok šian mašiną! Kur klėtkak? Sėskis ir

pats ant viršaus! Bėsk žmogų! Kotavok! Baigk užmušti jį! (sugniaužęs kumščias). Noriu kraujo! Kraujo! Kraujo!

MURASKA. — Ar tu iš proto išėjai!
TALKUS (indukęs artinasi prie jo). — Kraujo noriu! Kraujo!

MURASKA (nusigandęs). — Jis iš proto išėjo! (šaukia per duris). Petrai! Mare! Kur jus? Žmonės, gelbėkite!!

TALKUS (smarkiai vaikydamas Muraską po kambarį). — Kraujo noriu! Kraujo!!

(UŽDANGA)

ooo00oooo

ŽMOGAUS ATSIDIMAS

Sulyg Darvino vertė ŠARUNAS.

Paskaida I.

Buvo graži pavasario diena 9001 metuose prieš Kristaus Gimimą. Senegambios miškai puikavos apsitaisę gašiausiais rubais. Po medžių šakas šokinėjo paukščiai ir linksmai, nuo širdies čulbėjo. Augštai, augštai tunojo skaidri dangaus mėlynė, po kurią it auksinis obuolys, ritosi gaivi saulutė. Vienu žodžiu tariant, viskas gamtoje džiaugėsi ir gašiai švaistėsi. Liudėjo tik vieną-vieną skaisčiojį karalaitė Agutė Šimpanzė. Ji taip sakant, buvo su bubu, arba literatiškai išsireiškiant — turėjo ožius. Paniurusiai ji patrynė savo dailiuosius petelius į šale stovinčią palmą ir giliai, sunkiai atsiduso. Tik štai, bumpt, tuom tarpu ir jos-motina, šviesioji karalienė Šimpanzė, nusirito iš to medžio.

— Mieloji dukrele, ji užklausė. Kodel tu nulidus? Kam taip sunkiai reikia dusauti? Juk žinai, kad rudesnis sielonės tuoj žmogaus kaktą suraukšlėja. O raukšlės jauną, o ypač merginą, dikčiai subjaurina.

— Ak, matuše, kaip nedusauti juk aš taip nelaiminga Tik tu pažiurėk kokia aš esu: balta, kaip slonio iltys. Mūsų giminėj visai nėra tokios varsos asmenų.

— E, dukryte, tu turėtum būti labai dėkinga, kad taip skyriesi nuo mūsų. Baltiesumas tai prakilnumo ženklas. Jis parodo, kad tu ir mes esam augštesnio kraujo.

— Nežinau... Tik tu pažvelgk į mūsų uodegas. Visai trumpos tik ką matos. Kiti gali kyboti už uodegos pasikabinę ir smarkiai pasisupti. O mes — mes tegalim tik tupėti ant šakų, yt tos niekšės papugos. Tai koks čia kraujo prakilnumas?

— Mano brangioji, atvertė karalienė, juk tas aiškiai parodo, kad mes tobulinamės. Tu jau baltesnė už mane. Tu jau gali šnekėti jaunystoj, kuomet aš gerai amžiuose išvairius vos pradėjau žodžius tarti. Tavo bobutė ir po šiai dienai negali kalbėti, o vien tik murmenti. — Taigi, mes rutuluojamės ir kílam tobulume.

— Kílam, tai kílam, bet kas iš to, matuše, juk niekas iš mūsų giminės neves manęs, ko ne pro ašaras pratarė Agutė.

— Ir nereikia. Likimo padaryta tokia taisyklė, kad tik tinkamiausi turi vesti. Mes jau sutarėm su karaliačiu Orang-Utagu, kurs yra už tave daug baltesnis, ir jis ims tave už žmoną.

— Ar šitaipei, matute? net pašokdama ir nuraudus sušuko Agutė. Kaip puiku! Bet, ar greit jis čia pribus?

— Nusiramink, nusiramink: gyviai su prakilnesniu krauju ir trumpom uodegom neturėtų taip šokinėti iš džiaugsmo. Jie turi valdyti savo jausmus. O kaslink karalaičio, tai neužilgo jis bus čia.

Karalaitė Agutė linksmai pasišokinėdama nuėjo rinkti koko-riešutų bei bananų užkandžiams. O jos motina atsisėdo ant akmens ir užsimąšėusiai ėmė krapsčtyti galvą.

Paskaida II.

Karalius Šimpanzė buvo viešpačiu valdonu ant gana skaitlingos giminės. Gyvendamas mūsų gadyneį ir rodydamas savo gražumus publikai, jis galėtų nemažai turto sukrauti. Bet tuomet cirky nieks nežinojo. Kadangi Agutė buvo vienturtė, o karalius turėjo daug galvijų ir žemių, tai, suprantama, kad jaunikai iš plačios apielinkės geidė jos rankos. Bet Agutės

(UŽBAIGA BUS)

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turas — tai sveikata. — Kiekvieno pirmė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausias ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikrąja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyniomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisijungimu 50 centų. Reikalaukite šiame adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KURĮ IŠSIRINKSITE?

Ar jūs pagedaunate keliauti keliu nevirškinimo, konstipitacijos, nemalonus notorus, galvos skaudėjimo su vėlesniu inkstų neveiklumu ir greito susigadinimo — ar keliu ilgo ir laimingo gyvenimo? Jei išsirinksite pastarąjį kelią, tai pogojuokit savo pilvą per vartojimą Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elikairo, kad nureguliuot virškinimo sistemą! Trinerio Elikairo paluosuos jus nuo visokių pilvo nesmagumų, kurie taip blogai atsiliepa ant daugelio gyvasties, bet neprimkite pigių pamėgdžiojimų. Tiksliai Trinerio vaistas atneš geras pasekmes. Visose apšvietose. Kiti labai geri sezoniniai vaistai yra Trinerio Cough Sedative, duodantis greitą pagalbą šalčiuose, kosėjime, gerklės skaudėjimo bronchitės ir tt. ir Trinerio Linimentas, giriamas per tuk standčius, kurie kentėjo nuo reumatizmo, neuralgijos, lumbago ir tt. Apsiekiuose. Jos. Triner, Mfg. chemist. 1333-1343 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

NAUJOS KNYGOS.

Krikščionių mokslas ir darbininkai. Parašė Z. Aleksa „Kovos“ laida. Kaina 5c. Kunigai ir revoliucija. Kaina 5c. Organizacijos. Vertė K. Vidikas. Kaina 5c. Kaip kunigai rupinasi darbininkais. Parašė V. Kapsukas. Kaina 5c. Iš visos brošūraitės išleido „Kovos“ išleistuvė.

KRASOS DEŽUTĖ.

Viską žinaš. — Mes jokių rezoliucijų negavome, todėl suprantate, jų negalėjome nei talpinti. Pittstoniečių, Varguolinių, Siugždiūnių, Kazūnių — Gavome. Ašiu. Eugenija. — Labai ašiu. Tinka. Bokškiečiai. Taip rašyti negalima. Socialistų partija yra ne tam, kad žmonės iš doros vesti. Tas netiesa. Straipsnis netilps.

DIDELIS BALIUS! Parengtas Birutės Choro Dr. Jos. Atsibus Subatoje 17 d. lapkričio (Nov.) 1917 m. Germania Hall, 283 Wooster Str., New Haven, Conn. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki 12 val. landai nakties. Įžanga 25 centai! Kviečia Komitetas.

ANTRAS MASKARADINIS BALIUS Parengtas Susiv. Liet. Amer. 77 kp. Pradžia 7:30 val. vakare, įvyks 17 d. lapkričio (Nov.) 1917 m. Unity Salėje, kamps N. Main ir Mulberry gatvių, Rockford, Ill. Visi kas tik gyvas ant Baliaus Ura! Įžanga vyrams 35c. Mot. ir merginoms 15c. Kviečia Komitetas.

DYKAI! DYKAI! DYKAI!!!

SKAITYK, SUSTOK, GALVOK!

Užlaikiau visokių knygų, kokių tik kas nori. Galite gauti pas A. S. KULBICKAS 7602 Aberdeen Av. Cleveland, Ohio.

TEATRAS, MONOLOGAI, DEKLAMACIJOS — LINKSMUMO VAKARAS.

Waterburiečiams gerai žinoma Teatralska dr. „Aušra“ rengia linksmiausią vakarą, kokio dar nėra buvę Waterburyje, Conn. Atsibus Lapkričio (Nov.) 18 dieną. Bus sulosta du veikaliai: „Aš numiriau“ ir „Gudrus kvailys“ tai juokingiausios lietuvių kalboje veikalai. Apart teatro bus Monologai, ir deklamacijos ir daugybė kitų pamarginimų. Nuosirdiai yra kviečiami ant šio vakaro kaip iš apeliinkės, taip ir vietiniai susirinkti kuoskaitlingiausiais. Aušriečiai.

BALIUS

Parengtas Draugystės Sv. Jono, atsibus Nedėlioje 18 d. lapkričio (Nov.) 1917 m. Svetainėje White Eagle Bronx Casino, 705-707 Courtlandt Av. (tarpe 154 ir 155 gt.) Bronx, N. Y. Pradžia 2:30 val. po pietų. Įžanga Ura ant Baliaus Draugystės Sv. Jovyrams 35c. Moterims 25c. Su padėjimo. Sirdingai visus kvietia Komitetas. mu drapanų.

PRANEŠIMAS

Mes pranešame Rockfordo Ill. ir apeliinkės lietuviams kad p. J. J. Petraitis yra „Vienybės Lietuvninkų“ ingaliošas užrašinėti „Vien. Liet.“ ir priima užsakyms ant knygu ir apgarsinimų. Mes už p. Petraitį pilnai atsakome „V. L.“ Administracija. J. J. PETRAITIS 1229 Ferguson St. Rockford, Ill.

NAUDINGA KNYGA LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.

parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Iteikite ją svetimauciams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo švogerio, Juozapo Česnako paeina iš Kaune gub., Panevėžio pavieto, Ramigalės parapijos, kaimo Pamplių, 12 metų kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno Chicago, Ill. Meldžiu atsiskausti jis pats ar kas apie jį žino šiom antrašu: JONAS MASILUNAS 262 Wallace Str., New Haven, Conn. (47)

Pajieškau savo brolio Jono Snapkasko, Suvalkių gub., Vaitkabalų gmin., Seniaus gyveno Greenpoint, Brooklyn, N. Y. Kas jį žino, meldžiu man pranešti: JUOZAS SNAPKAUCKAS 22 Gates Str., So. Boston, Mass. (46)

Pajieškau brolio Juozapo, sunų Stasio ir Vinco Kadisių, paeina iš Suvalkių gub., ir pavieto, Punsko par. Pirmiaus gyveno Edwardsville, Pa. Dabar nežinau kur. Todėl meldžiu jų pačių atsiskausti arba pažįstamų melžiu duoti žinią apie juos, nes turiu svarbų reikalą. MR. ANTANAS KADISIUS 19 Evans Str., Brooklyn, N. Y. (46)

Pajieškau Brolio Kleopo Navicko. Paeina Kauno gub., Raseinių pav., valsties Simkaičių. Kaimo Naukaimis. Kaip Amerikoje jau 16 metų, pirmiaus gyveno Paterson, N. J. Vėliaus persikėlė į Waterbury, Conn. Dabartinis laiku nežinau kur. Malonės jis pats ar kas apie jį žino pranešti man. Turiu labai svarbų reikalą. Taip pat pajieškau Tevo Juliaus Navicko. Kaip Amerikoje virš 23 metai. Malonėčiau, kad jis pats ar kas žino kur gyvena man pranešti. J. NAVICKAS 328 Henderson Str., Jersey City, N. J. (10-10-1918.)

Pajieškau draugo Juro Ališkevičiaus paeina Suv. gub., pav. Kalvarijos, Simo parapijos, kaimo Buksininkų. Labai noriu su juo susižinoti ir turiu reikalą. Malonės jis pats ar kas apie jį žino man pranešti. JUOZAS LUGAUSKAS 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau dėdžių Juro ir Blažio Maluškevičių. Paeina Suvalkių gub., Kalvarijos pavieto, parapijos Krokialaukio, kaimo Navinykų, aš paeinu iš kaimo Buksininkų. Kaip Amerikoje arti 10 metų. Noriu su jais susirašyti ir turiu svarbų reikalą. Malonės jie patįs ar kas apie juos žino man pranešti. JUOZAS LUGAUSKAS 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (48)

DIDELĖS PRAKALBOS!

Parengtos TMD. 23-šios kuopos atsibus Nedėlioje, 18 d. lapkričio (November) 1917 m. Lietuvių Salėje, 354 Park Str., New Britain, Conn. Kalbės gerb. Dr. E. G. Klimas iš Phila., Pa. Prasidės 2-ą val. po piet. Įžanga uždėk visiems. Kviečia visus TMD. 23 kuopos Komitetas.

FERAI IR SOKIAI!

Rengia Sv. Juozapo Draugija, Toronto, Ontario, Canada. Lapkričio 17-19-20-21 pradžia nuo 7-tos valandos vakarais. Svetainėj Occident Hall, kamps Queen ir Bathurst gatvių. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvautes. Dalis pelno eis del nuk. del karės lietuvių. Komitetas. (46)

Bile kas gali išmokti Bar-daskutyte, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring ir tt. j labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsiskauste del platesnių informacijų. NOSSKOFF'S BARBER SCHOOL 1202 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

REIKALAVIMAI

MERGINŲ kaip operatorokų ant nosinių skepetaičių (handkerchiefs). Nuolatinis darbas, gera užmokestis. WILLIAM HOLLAND 145 Roebing St., Brooklyn, N. Y. (Inėjimas per yardą) (47)

MERGINŲ del prosinimo nosinių skepetaičių (handkerchiefs). Galima užsidirbti nuo aštuonių iki penkiolikos doliarų j savaitę. WILLIAM HOLLAND 145 Roebing St., Brooklyn, N. Y. (Inėjimas per yardą). (47)

Tel. 4428 Greenpoint. DR. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1537 R. Elizabeth. DR. A. BACEVYČE Gyvena Elizabethport'e, N. J. 161 Franklin St., kamps Second st. Ligonius priima: ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 — Ryto nuo 8 iki 9 val. Po pietų nuo 1 iki 2.30. Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 Berry St., Brooklyn, N. Y. Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours: 8-10 a.m., 12-2 p.m., 6-8 p.m.

Tel. Orchard 1374 RUSKAS-LIETUVIŠKAS DAKTARAS L. CHERUGAS 39 St. Marks Pl., 8-th St. & 2-nd Ave. New York, N. Y. Po pietų 1-3, vakare 6-7:30

LINKSMIAUSI SKAITYMAI tai „TUKSTANTIS IR VIENA NAKTŲ“ Šia puikią ir didelę knygą galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ administracijoje. Kaina \$2.00. „VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KARĖ JAU BAIGIASI!

Žmonės važiuos į Lietuvą. Bus reikalingos ŠIFKORTĖS, kurias galima gauti ant visų geriausių linijų ir už pigias kainas. Bile reikale visuomet pirmiausiai kreipkitės į „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

UŽSIRASŲK „KANKLES“ 1918 M.

Kaina VIENAS dolaris MIKAS PETRAUSKAS, Bevažiņiant po Ameriką, davė nės lekcijas chorams ir tt. kur tik bus priinamos tam sąlygos. Lekcija-pamoka chorui, apie 2 val. laiko, 10 dol. Susižinot: MIKAS PETRAUSKAS Adresas: Mr. M. Petrauskas 395 Broadway, So. Boston, Mass.

V. GILIAVICIA

98 John Str., New Britain, Conn. Užrašo „Vienybę Lietuvninkų“, priima knygu ir spaudos darbų užsakyms.

AMERIKOS LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO,

Baltimore, Md. VIRSININKŲ ADRESAI: — Pirmininkas: — Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str. Vice pirm.: — Antanas Rašimas, 730 W. Lexington Str. Prof. sekr.: — Jurgis Velyvis, 320 N. Greene Str. Fin. sekr.: — Vincas Lukoševičius, 673 Columbia Ave. Kasierius: — Juozas Milumaitis, 855 W. Lombard Str. Gen. Man.: — Ant. Mackevičius, 730 W. Baltimore Str. Biznis Man.: — Juozas Bajoras, 822 Hollins Str. Susižinkimaf buna laikoml po 1-mal ir 15-tai dienai žėdno mėnesio Klubo name, 7:30 val. vakare. 539 Columbia Ave. Telephone, St. Paul 8074.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne Doudam Lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių. M. Bruckheimer Sons. 705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

NAUJOS GAIDOS.

- 1) Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai“, Birutės aria — sopranui; kaina 30c. 4) Vestuvės. — Papuskie vėjeli“, Jaunosios aria — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c. 5) Eglė (Žalčių Karalienė), Žalčio ir Gulbė-Dievaičio duetas; kaina 75c. 6) Kregždėlė. — Duetas. Kaina 30c.

Šias naujas gaidas galima gauti Karvelėli — 30c. Šią nedėlėlę — 25c. Kur bėga šešupė — 25c. Kur Bakuzė Samanota — 50c. Šimkaus kompozicijos: — Nesigraudink mergužele ir Einu per Dvarelių. 30c. Oželis — 60c. Devynios Dainos — 60c. Važiavau dieną ir Vai žydėk — 25c. Aš jojan per girėlę — 30c. Sėdžiu po langeliu — 30c.

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Pirmas Dietuviškai Amerikoniškas Didelis KONCERTAS

Prakalbos, Teatras ir Balius Rengia Lietuvių S. Organizacijos, Harrison ir Kearny. Iyvkis 29 d. lapkričio (Nov.) 1917. Padėkavonės dien. L. HANTMANO Svetainėje 756 Harrison Av., Harrison, N. J. Pradžia 2:20 val. po pietų. Dalyvaus šios ypotos: g. St. Šimkus, J. W. Liutkauskas, kalbėtojai lietuvių. J. J. McAteer, Assemblyman, H. Syncock, amer. Taipgi: Sokėjai, Dainininkai, solistai ir chorai. Se. Myl. Bat. suloš teatrą Kontribucija. Visas pelnas skiriamas del nukentėjusių nuo karės. Tikietų kainos 25, 35, 50c. ir \$1.00. Kviečia Komitetas. Bilietus galima gauti Brooklyne „V. L.“ Ofise, 120 Grand Str., Newarke, W. A. Leš-

činsko aptiekoje, 315 Walnut Str., Harisone, pas J. Degutį, 113 Harrison Av., pas J. Svetulį, 201 John Str., Kearny pas Suv. Org. pirm. A. P. Milnavičių, 132 Schuyler Av., pas Suv. org. raštinką J. V. Baltrukonį 142 Tappan Str.

TIK-KĄ IŠEJO IS SPAUDOS

Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. Šalčius Žemlapis parodo sienas, kokios turi buti laisvos Lietuvos. Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prūsų lietuvių ras ant jos savo bažnytikiemus, miestelius ir miestus. Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitoma. Kaina 80 centų. Pinigus siųskite money orderiais arba stampomis. „VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

KAS NESKAITO—TAS TAMSUS.

Visi pasaulio geresni žmonės tiktai delto apšviesti ir moka gyventi, ir daug žino, kad jie skaito įvairias knygas ir laikraščius. Moksliausių straipsnių ir sveikų žinių daugiausia telpa Vienybė Lietuvninkų. Užsisakyk! Didžiausia Knygų Krautuvė — tai „Vienybė Lietuvninkų“ 120 Grand Street, Brooklyn, New York.

REIKALINGI AGENTAI SV JUOZAPD DRAUGISTE 22 W. 22D ST. N. Y. STRUPAS IR KOMPANJA 22 W. 22D ST. N. Y. STRUPAS & CO. 22 W. 22D ST. N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.

Geriaus vėliaus negu niekad — sako patarlė. Geriaus dabar ingyti laisvą Lietuvą, negu niekad.

Puodas su katilu vainoje, bet abudu toki, — sako patarlė. Socialistai su klerikalais vainoje, bet abudu toki.

Žilė galvon — velnias vuodegon, sako patarlė. Lenkai pražilo beengdami lietuvius, bet ir dabar velnią mano.

Vėją sėsi — audras pjausi, sako patarlė. Europa vėjus sėjo ir dabar audras pjausia.

Jei nori būti ponu — tarnauk kitam, sako pranašai. Musų didžiųjų organizacijų viršininkai be ponaudami ir kitus bevaldydami pasilieka mažesniais negu tarnai.

Gatvėje.

— Pavelykite pasiulyti lietsargi.

— Labai ačiū; mano drabužiai iš geros materijos, tai nenušus.

— Bet jusų veidas gali nušusti.

Labdaringame bazare.

Svečias. — Kiek prekiuoja buėkis.

Pardavėja. — Dvidešimts penkis dolarius.

Svečias. — Ar negalima pigiau. Aš našlys su penkiais valkais.

Retas atsitikimas.

— Tiktai vieną kartą laike ilgo mūsų gyvenimo mudu su žmona su sitaikėme savo noruose.

— Kuomet?

— Kaip pas mus atsitiko gaisras, ir mudu abudu pirmutiniai norėjome išsokti per langą.

Restorane.

— Oi, tamista apļejai man visą fraką.

— Na, tai ir gerai, nebus plėtmų, jei visas aplietas.

Svarbi priežastis.

— Jonai, kodel tu sudraskei savo pačios paveikslą.

— Ne aš sudrasčiau, bet ji pati tą padarė.

— Gal buvo ne panašus.

— Taigi užtai, kad buvo labai panašus.

Nejudinamas turtas.

— Ar turite nejudinamo turto?

— Taip.

— Na, o ką

— Stalas, kamodė...

— Tai juk judinamas turtas.

— Koks ten judinamas. Bandykite pajudinti tai viskas subyrės.

Gyduolės nuo nemigos.

— Kam tu tas gyduoles nuo nemigos pili į lovą. Juk reikia jas prieš miegant išgerti.

— Jos ant manęs neveikia. Aš noriu pabandyti ar tos gyduolės neužmigdyt vabalus lovoje esančius, del kurių aš negaliu akių užmerkti.

Pažįsta gyvenimą.

— Ar pašeriai mano auksines žuvelės akvariume.

— Taip.

— O ar pagirdei?

— !!

Ne kaltas.

— Kaip tau negėda, vežike, už tokį trumpą galą imti 50 centų.

— Ką aš kaltas, kad tas galas trumpas.

A. Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. „Vienybės Lietuvninkų“ Keliaujančių agentas, P. A. Zdažinskas yra ingaliotas užrašyti naujiesiems skaitytojams „V. Liet.“ ir prima mokesčių nuo senų skaitytojų. Taipgi prima spaudai visokius apgarsinimus, korteles, bilas ir kitokius darbus. „VIEN. LIET.“ ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50C. VERTES.

Kas užsirašys „Vienybė Lietuvninkų“ pas mane ant metų. Tik vietiniams gyventojams.

JUOZ. SAUNORAS. 829 Clifford Av., Rochester, N. Y.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Vinomas per 36 metus, kaip gabiausias šokių šinovas. Prof. Sterno Šokių Mokykla, 952 Broadway, kansas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxrot ir visoki kiti populiariški šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiškas lekcijas jei pagėdaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popietinėse ir vakare. Privatiškas kansas del mokinimo. Dedama visa atida. Taipgi mokiname ir staidžiaus šokius. (Apr. 18)

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAZUSI Ją idirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gul ištepk veidą mosties per kalis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaidriu baltu. Toji mostis išima plėtumus ran donus, juodus arba šlakus ir pralaužia visokius spuogus nuo veido. Kaina dė žutės 50c. ir \$1.00. Pinigus gali siųsti ir stampoms.

J. RIMKUS. P. O. Box 38, Holbrook, Mass.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras Darbas ir visiems Priedama Prek.

J. STOKIS

177 Nassau Str., kansas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina. Specialistas Moteriškų Ligų. JOSEPH LIPMAN, M. D. 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutarti. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvairiuosiems ligoniams parupiname vietą, kol gydosi. Beikalni esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarinavimas visai pigus. Neumirškite mano antrašo. DR. J. LIPMAN, 314 E. 50th St., NEW YORK. Arti 2nd Avenue — Kalbame lietuviškai.

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzsiima barnėmis ne polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių. „DIRVA“ verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Mexikoj \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant paziuros vienas No. Dykai. „DIRVA“ 2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M. Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentina, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaujami Šifkorchų, visados kreipkitės ypataškai ar laišku į mūsų Ofisą, o mes jus aprupinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai. Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsulariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišku pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Prenumerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams \$3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai. Kningų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co., 120 Grand Street, Brooklyn, New York.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvius advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose. Ofisas rumuose 308-9-10 Coal Exchange Bldg. Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa. Bell tel. — 1864 Residence 3532 J.

SOROL

SUTAIŠTAS iš formuloseptu; suteikto išmintingai Egipto sokorinai, SOROL apsirėškia esąs stebetiniai pasekmingu nuo gelimo pilvo ir žarna, geria šaudymo, dusulo, galvos skaudėjimo, nustoimo apėlio, šaltio galvoje, ect., ect., Sutaikosmas išdirbuje labai pagarsėjusio PAIN-EXPELLERIO seno ir išikimo drango šėmynos, naudojamo visme paralyje per puse simtmečio — 35c. SUTAIŠTAS iš formuloseptu; suteikto išmintingai Egipto sokorinai, *F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington Street, New York.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis Parašyta JONO VILKELIO.

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrujį Karalių

Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikolajaus atrojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaitytas ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinkta ir deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c. Galima prisijusti stampoms) Kreipkitės į: „VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA. 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

GYDUOLĖS NUO KOSULIO

Reikalaujamas gyduolių nuo kosulio, kiekvienas geidžia įgyti tik geras gyduoles. Niekas nesuklys, kas pastarups gyduolių, išmėgintų laiku ir pasekmingu, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams). Neuztenka antlekoje reikalaujanti tiktai „ko nors nuo šalčio“. Papratimas pasakyti pilną vardą reikalaujamos gyduolės yra labai pagrįmto vertas, nes apsaugoja nuo imitacių ir padirbtų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severos Balsamas Plaučiams gydė pasekmingai kosulį ir peršalimą, taipgi sirguliavimus, kuriuose kosulys yra pirmausiu apsirėškimu, pavyzdžiui, kosulys iš priezasties influenzos, uždegimo pleuros, traukinių infliuozos krupa, užkimo arba uždegimo dusausionis. Šita gyduolė yra gera kaip vaikams, taip ir suaugusiems.

Severa's Cold and Grip Tablets (Severos Plokelės nuo Peršalimo ir Gripo) yra šinomas tuomi, kad per gali peršalima labai trumpu laiku. Kaina 25c ir 50 centų — visur aptiekose Severos Šėmyniškos Gyduolės parduodamos visur aptiekose. Visuomet reikalaukite „Severos“ ir pasakykit pilną gyduolės vardą. Irigi artį negalima gauti, tai užsisakius, išis tiesiog. W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa.

KALENDORIUS 1918 METAMS

„Vienybės Lietuvninkų“ Kurie norite įsigyti puikų Sieninį Kalendorių su Lietuvos Kunigaikščių paveikslais ir turėti gražų Namelio pagražinimo, prisiųskite stampoms 25c. Kalendorius jau spaudoje. Adresukite: —

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

P. S. — Dėlei brangumo popieros ir abelnai visų spaudos dalykų, veltui šį metų niekam nebus duodama.

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

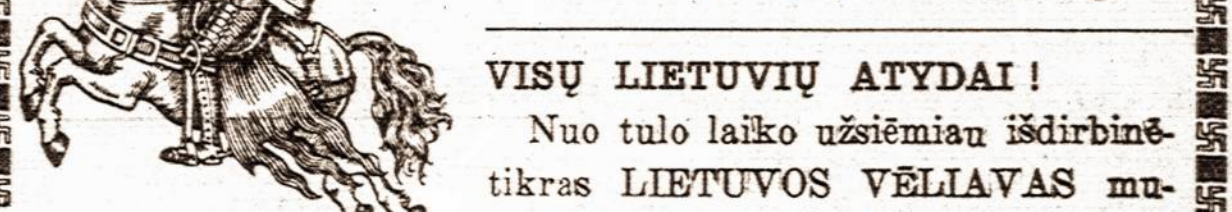

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laiduvis mirasius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausiu iki prakiliausiu. Parnsmdau karlates laidotuvėms, veseljoms, krikštynoms ir kitiems pasivažiavimams. Viršui minėtalis reikalais kreipkitės pas mane, o busiu užganedinti.

Tel. 2320 Greenpoint — Telephone 7867 Main 144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas 155 Hope St. Brooklyn, N. Y. Telefonas 2989 Stagg Residence Tel. 3671 E-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI! Nuo tulo laiko užsiėmiam išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygiol, beveik žėdna mūsų drangija rupindamasi įsisteigti savo Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi drangijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS 155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

TEISINGIAUSIA LIETUVISKA AGENTURA

Siunčiu Pinigus ant geriausių ir greičiausių Laitvų keleiviai visados bus užganedintais.

Parduodu Laivakortes, visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaulių \$30.000.)

Taipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugr žin

P. J. CHMIELIAUSKAS 177 E. Main Street PLYMOUTH PA. B ell Phone 8-R

W. SŁOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniams Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus angliak pamintėmus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiėmama išdirbiniais įgiau geriausių praktikę ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone W. SŁOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

IVAIRIOS ŽINIOS

IVAIRIOS ŽINIOS.

REIKALĖ DAIKTŲ BAZARUI.

Alijantų Bazaras New Yorke prasideda 24 d. šio mėnesio. Tame bazarė turi ir lietuviai savo skyrių, kuriame parduodami daiktai naudai badaujančių mūsų brolių Lietuvoje. Pelnas nuo bazaro, priklausys kiek ir kokių daiktų lietuviai savame skyriuje turės.

Lietuvių Bazarų Komitetas jau senai kreipėsi į visuomenę per laikraščius ir per laiškus į draugijas paršydamas paramos tai daiktams, tai pinigams. Vienok maža dalis draugijų atsiliėpė į komiteto balsą. Bazaras artinas, o lietuvių skyrius daiktų, taip kaip ir neturi...

Tat gi šiūmū dar sykį kreipiamės į visus geros valios lietuvius, prašydami, vardan badaujančių, aukauti kas ką gali bazarui. Aukaus galima siūsti daiktams, o jei kas neturi daikto jokio, arba nenori, lai tas nupirka krautuvėje kokį daiktą ir pristūnė; kas ir to nenori padaryti, lai aukauja pinigais.

Daiktų, kaip pirmiaus buvo minėta, apart audinių ir tt. reikalinga visokių valgių, nes komitetas turės savo Restauraną, kuriame per visą laiką bus parduavinėjami visoki valgiai. Labiausia reikalinga iš naminio darbo konfitūrų ir keptų piernėlių. Taipgi galima siūsti kitokių valgių kurie negenda per ilgesnį laiką.

Daiktus siūsti galima į šias vietas: Iš tolimesnių kolonijų į „Tėvynės“ redakciją, 307 W. 30 Str., New York, N. Y. Brooklyniečiai gi į kun. Petkaus salę, 259 N. 5th Str. ir į „Vien. Liet.“ redakciją 120 Grand Str.

Komiteto pirmininkas
J. O. Širvydas.
Sekretorius X. Strumskis.

„KULTūros ISTORIJA“ JAU IŠEJO.

Senai laukiamas tas veikalas jau užbaigtas spausdinti ir pradedamas siuntinėti TMD. kuopoms. Kuopų sekretoriai dalinkite knygas tik užsimokėjusiems nariams.
P. Norkus.

Vietines Žinias

„Girių paslaptis“. — Šis puikus veikalas bus pastatytas šią subatą 17 d. lapkričio McCaddin Svetainėje. Stato Dramat. Dailės Draugija po vadovystę p. A. Vitkausko.

Šis veikalas yra labai indomus, tai pirmas tos rūšies. Nes pas lietuvius misterijos dar niekad nebuvo statomos scenon. Dar niekad nebuvo atvaizdinta giriniai, favnai, fejos, vandenu mergos, varlės, velniukai ir tt. Veikalas tai savo rūšies pirmutinis.

Tame veikalo pastatyme visuomenė pamatys prie ko teatras eina ir ką jis gali duoti visuomenei. Pamatys naujas gražiausias scenos puses. Vienu žodžiu pamatys tą, ko dar niekad nematė. Publika nuosirdžiai kviečiama. Prasidės lygiai 8:15 val. vakare.

Mirė seniausias lietuvis. — 6 d. lapkričio, Brooklyne pasimirė Jurgis Matulevičius, vienas iš seniausių Amerikoje lietuvių, palikęs didžiam nuliudime moterį, sunų Jurgį ir dukterį Magdaleoną. Velionis gimė 5 d. bal. 1849 ir paėjo iš Gražiškių kaimo Gudelių par., Suv. rėd. Atkeliavęs

Amerikon 1871 m. jis nekūrį laiką gyveno Mahanoy Plaine, bet paskui atsikraustė New Yorkan, 10 metų išgyvenęs. Velionis 1884 m. vedė moterę Marijoną Karaliūtę (iš Asinkų kaimo, Prienu par., Suv. rėd.) ir uždėjo siuvamų mašinių biznį, kuriame ir išbuvo virš 35 metus. Vėliaus jis persikėlė Brooklynan ir čionai jau praleido paskutinius 23 metus savo amžiaus. Gyveno ant 254-6 Grand Str., bet turėjo keletą kitų namų.

Užklausus velionio moteries ar daug lietuvių seniaus buvo Brooklyne, ji atsakė: Ilgai reikėdavo sėdėt, kol pamatai lietuvių, bet šiandien jų eina pulkai. Su kiekvienu metu jų vis daugiau ir daugiau atsiradavo.

Kuomet Dr. Šlipas leido „Lietuvių Balsą“ tai a. a. Matulevičius uoliai jį parėmė ir paskolino net pinigų preso nupirkimui. Beto jis organizavo nupirkimą pirmutinės lietuvių bažnyčios ant Grand Str, netoli Driggs Av. (dabar jos nėra). Dauginanties lietuviams tapo pirktą dabartinę bažnyčia ant So. 4th Str., kampas Roebing Str. Čia irgi velionis prisidėjo labai veikliai.

A. a. Matulevičius labai pavydingai išaugino savo vaikus, kuriuos išleido mokslouse. Sunus Jurgis yra advokatu ir turi ofisą Newark. Dukė yra ištekėjus už žinomo Brooklyne daktaro Misevičiaus.

Pakasynos atsibuvo subatoje 10 d. lapkr. Laidojo žinomas graborius p. Butkus. Lai lengva buna jam svetima žemelė.

ALTS. 1-mos kuopos susirinkimas atsibuvo sekančioje nedėlioje 18 d. lapkričio L. U. K. svetainėje Bus daug svarbių reikalų, tai paskutinis susirinkimas prieš seimą. Todėl visi susirinkite.

Po susirinkimo bus diskusijos apie Lietuvos neprigulmybę. Gei stina, kad visi lietuviai girdėtų nagrinėjant tą klausimą. Susirinkimo pradžia ant 3 v., o diskusijų ant 5 val. po piet.

Inteligentijos dienele. Pereitą nedėldienį New Yorke restorane ant 38 gt. susirinko į 25 vietinius inteligentus iš tautininkų ir iš katalikų pusės pasikalbėjimui apie bėgančius reikalus. Centralėmis pasikalbėjimo figuromis buvo inžinierius Naruševičius ir kun. J. Žilinskas. Pasiidalinta mintimis apie mūsų svarbiausius reikalus. Pasikalbėjimas tęsėsi nuo 1 val. po pietų iki 11 vakare.

„Cenzura“. — Pereitą nedėldienį kun. Remeika per pamokslą pasakė, kad parapijonai nupirktų jokios kitokios knygos, kaip tik tas ant kurių bus pečetytis prispaustas. Vadinas ant kurių bus padėta: „dozvoleno cenzuroju.“ Na ir vis dar kalbama, kad pas mus cenzuros nėra.

Atsišaukimas į Brooklyno ir apielinkės chorus. — 30 d. lapkričio Grand Central Palace, yra rengiama Lietuvių Diena. Toje dienoje yra butinas reikalas turėti burį dainininkų, kurie galėtų sudainuoti tinkamai lietuviškas dainas. Kad dainavimas būtų įspudingesnis, reikia turėti skaitlingą chorą. Tat šiūmū pranešam, kad tie, kurie gali dainuoti ir priklauso prie chorų, teiksis ateiti Kotverge 15 d. šio mėnesio į abelną repeticiją kun. Petkaus salėje Brooklyne. Į šią repeticiją yra jau kviečiami Newarko, Patersono ir Harrisono chorai.

Muzikos komisijos narys
K. Strumskis.

Bazaro choro kom.:
Pirm J. Ginkus,
V. P. Aušriūtė.
Skr. M. Stakėnas.

Maskaradinis balius. — Pereitą subatą Washington Parko svetainėje buvo Lietuv. Gimnastikos Klubo maskaradinis balius. Žmonių susirinko virš 900. Balius buvo vienas iš puikiausių, nes beveik tik vienas jaunimas. Daug buvo įvairių kostiumų. Buvo duotos 6 dovanos už įvairesnį apsirėdymą. Sako pelno likusią apie 200 dolarių.

Vakarinė Lietuvių Liaudies Mokykla. — Prasidės nuo 12 d. lapkričio 1917 m. nuo 6 iki 8 val. vakare. Kar. Aniuolų Parapijos Mokyklos kambariuose.

Mokykla vedama be jokio skirto pažūry, bile tik myli lietuvių kalbos išmokyti. Programos bus taikomas pagal žinojimo ypatos, ką bus praėjusi ir ką dar ne. Pradžią programo nuo A. B. C. tęsis iki sintaksės ir Lietuvių Istorijos. Skaitymas, rašymas; kas norės skaitliavimo. Gramatikos. Istorijos. Geografijos, deklamot, taipgi ir teatrų lošt ir prakalbų sakymų kaip tai apie Lietuvą ir tt. Duomų kreipiu ant čia priaugančio jaunimo, sykiu ir ant ateivių. Norintieji mokinties turės mokėt ant mėnesio po tris dolarius, o našlaičiams už dyką. Tat-gi su pavelijimu 134 kp. Susiv. ir moterų 24 kp. ir su pilnu pritarimu visų srovių redakcijų, drašiai visus kviečiu ateiti lietuviškai mokintis. Su pagarba moky-

tojas A. Dymta.
Susirinkimas. — Tautiško namo kooperacija turės susirinkimą lapkričio 19 d. svetainėje, 101-103 Grand Str. Sėrininkai susirinkite.
K. S. Komisija.

Nauja mokykla. — So. Brooklyno L. G. Klubas inkurė mokyklą, kurioje bus mokoma: lietuvių rašybos, aritmetikos, anglų kalbos ir gal but geografijos ar istorijos. 7 d. lapkr. buvo pirma lekeija. Mokytojum yra J. O. Širvydas. Įstojimas 15c. savaitėj. Kitos lekiijos atsibus kas seređa 655 — 3rd Av. name, tarpe 19 ir 20 gatvių. Jeigu kuris jaunuolis ar jaunuolė nori save patobulinti ir tapti apšviestesniu, teatsilanko kitos seređos vakarą 8 val. po viršminėtu numeriu.
Skr. V. Kazlauskas.

LINKSMŲ KALĖDŲ!
Artinas šventos Kalėdos, kiekvienas siūnėia pasveikimū-kortelę vaikinas mylimai merginai, mergina — savo mylimam, draugas-draugui, giminiai ar pažįstamui. Pasiūsk lietuvišką atvirutę. Aš užlaikau daugybę gatunkų atviručių visos spalvuotos. (Tai gražiausias atminimas ant švenčių. Viena už 5 centus, 6 atvirutės už 25c. Taipgi užlaikau įvairių knygų, rašomų plunksnų, pyptkių ir taip toliau. Visuomet kreipkitės pas
A. STRUMINSKAS
184 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Jan. 1 1917.

ŠEIMYNOMS ČEVERYKAI

Užlaikome Čeverykų Moteriškų, Vyriškų ir Vaikams; geriausių fabrikų išdibimo. Visiems parduodam gvarantuodami. Todėl-gi meldžiame nepamiršti atsilankyti, o atsilankę pamatysite jog nėra melas. Taip-gi patarnavimas visuomet atliekamas mandagiai. Tad-gi meldžiamieji nepamirškite mūsų Čeverykų Krautuvės antrašo:

JONAS SPURGA
212 Grand St. Extention
Prie pat Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARELIU
PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 1/2 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4487 Stagg

NEPAMIRŠKITE

Tautiško Namo,
Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanūs užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Tel. 5311 Greenpoint.

Jokuba Kancieriu

253 WYTHE AVE.
Kampas North 1-st Street
BROOKLYN, N. Y.

Kada nori gauti gerą fotografiją su gyvu panašumu ir kuri laikys metus, eik pas plačiausiai žinomą artistą fotografistą

STRAUSS

PHOTO ART STUDIO
301 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

kampas Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro
SPECIALISKAI!
Del skaitytojų šio laikraščio („Vien. Liet.“) 6 gražios fotografijos ir 1 malevotas portretas už 75c. Tik šį mėnesį Atsinešk šį apgarsinimą su savim.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europosoliaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai parduvinėja bagažą ir perveža pasazičius

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatiniis ir parankus susiņešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Manager
90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA

Visu Draugas
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

Du-kart nedėlinis laikraštis
Geriausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ŠEIMA kas UTARNINKA ir PĖTNYCIA Prenomertata kaštuoja:
Amerikoje Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25

EURO- Rosiėje ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prancose 15 markų.

Prick tam pilnai užsimokėjį skaitytojais kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
529-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniska ciena

G. BENSON,

325 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3996 N.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigos Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's

Kasdien

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N.Y.